

STATSADVOKATEN FOR SÆRLIG ØKONOMISK KRIMINALITET

HVIDVASKSEKRETARIATET

ÅRSBERETNING 2009

FORORD

Arbejdet i Hvidvasksekretariatet har i 2009 været præget af en fortsat stigning i antallet af modtagne underretninger, og en ændret arbejdsfordeling mellem Hvidvasksekretariatet og politikredsene. Denne arbejdsfordeling indebærer, at en større del af arbejdet med analyse og efterforskning af hvidvaskunderretninger foretages i Hvidvasksekretariatet, og at en underretning alene videresendes til en politikreds, hvis der skønnes at være behov for yderligere lokal efterforskning med henblik på eventuel tiltale.

Hvidvasksekretariatet har i 2009 modtaget 2095 underretninger om mistænkelige transaktioner, hvilket er 35 % flere underretninger end i 2008. Ud af disse modtagne underretninger er 9,4 % videresendt til politikredsene, mens resten af sagerne er behandlet i Hvidvasksekretariatet med bistand af statsadvokatens efterforskningssektioner.

Arbejdet med et stadigt stigende antal underretninger medfører en række logistiske udfordringer for både Hvidvasksekretariatet og de underretningspligtige, da der i dag ikke eksisterer en optimal IT-understøttelse af arbejdet med afgivelse og analyse af underretninger efter hvidvaskloven. Hvidvasksekretariatet har på den baggrund i 2009 undersøgt markedet for at finde en optimal IT-løsning, der vil etablere mulighed for at afgive hvidvaskunderretninger elektronisk, og som vil kunne styrke sekretariatets analyseværktøjer. Denne afklaringsfase forventes afsluttet i 2010.

Hvidvasksekretariatet vil gerne takke alle underretningspligtige for deres ressourcekrævende indsats og for det gode samarbejde.

Årsberetningen foreligger ligeledes i en engelsk version af hensyn til de mange udenlandske samarbejdspartnere og til de underretningspligtige i Danmark, der har engelsk som arbejdssprog.

Årsberetningen findes på www.rigsadvokaten.dk og på www.politi.dk.

Jens Madsen /

Per Fiig

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GENERELT OM HVIDVASKSEKRETARIATET	5
1.1. Hvidvasksekretariatets virksomhed	5
1.2. Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitets organisation m.v.	7
1.3. Det nationale samarbejde	8
1.3.1. Samarbejdet med andre offentlige myndigheder	8
1.3.2. Samarbejdet med den private sektor	10
2. GENERELT OM UNDERRETNINGER	12
2.1. Underretningspligtige	12
2.2. Underretningens indhold og underretningstidspunkt	13
3. HVIDVASK OG INDIKATORER	16
4. FINANSIERING AF TERRORISME OG INDIKATORER	22
4.1. Hvidvaskloven	22
4.2. EUs sanktionsforordninger	23
5. AKTUELT FRA 2009	26
5.1. Generelt om Hvidvasksekretariatets arbejde	26
5.1.1. Samarbejdet med politikredsene	26
5.1.2. Samarbejdet vedrørende fiskal kriminalitet	26
5.1.3. Samarbejdet med Sporingsgruppen	28
5.1.4. Projekt samlekonti	28
5.1.5. Nigeria-svindel	29
5.2. Statistiske oplysninger	32
5.2.1. Underretninger	32
5.2.2. Afgivne efterretninger	35
5.2.3. Afgørelser	35
5.3. Sagseksempler fra 2009	38
5.4. Sager vedrørende overtrædelse af hvidvaskloven og toldlovens § 23	40
5.5. Sagssamarbejde med udlandet	42
5.6. Ændringer af hvidvaskloven	44
6. ARBEJDET I INTERNATIONALE FORA I 2009	45

6.1. Interpol og Europol	45
6.2. Egmontgruppen	45
6.3. The Financial Action Task Force	46
6.4. EU	48
6.5. Andet samarbejde med udlandet	49
7. FORVENTNINGERNE TIL 2010	50
BILAGSFORTEGNELSE	51
BILAG 1 Hvidvaskloven	52
BILAG 2 Standardformular underretning	62
BILAG 3 Indikatorer på eventuel hvidvask og finansiering af terrorisme	64
BILAG 4 Medlemmer af Egmontgruppen	75
BILAG 5 Relevante hjemmesider	76

1. GENERELT OM HVIDVASKSEKRETARIATET

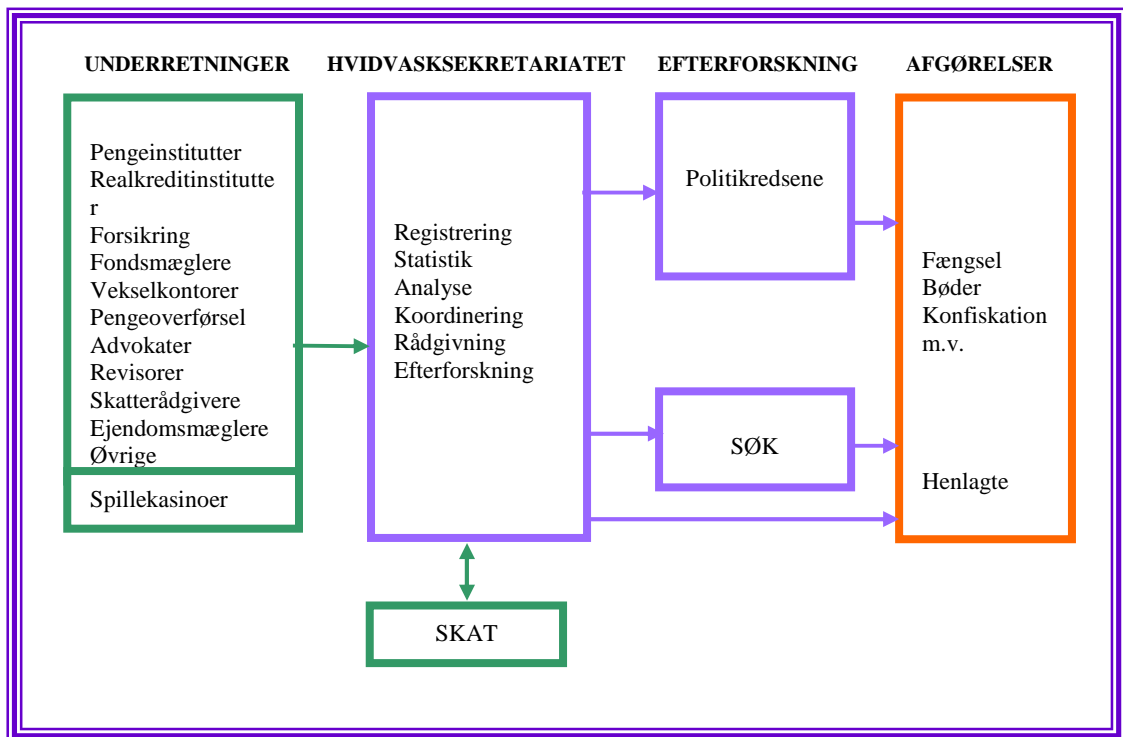
1.1. Hvidvasksekretariatets virksomhed

Hvidvasksekretariatet, der hører under Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet (SØK), blev oprettet i 1993, hvor Danmark implementerede EUs 1. hvidvaskdirektiv. Sekretariatet er den danske FIU – Financial Intelligence Unit/finansielle efterretningsenhed.

Hvidvasksekretariatet modtager underretninger om mulig hvidvask af udbytte fra strafbare forhold eller finansiering af terrorisme fra de virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven og spillekasinoen, og fra offentlige myndigheder, herunder især SKAT. Som et nyt område er Hvidvasksekretariatet også den myndighed, der modtager underretninger i henhold til sanktionsforordningerne vedrørende Iran og Nordkorea ved mistanke om, at midler har tilknytning til spredning af kernevåben, jf. afsnit 4.2.

Hvidvasksekretariatets opgave er at indsamle, registrere, videregive, koordinere og bearbejde oplysninger vedrørende hvidvask af udbytte fra strafbare forhold og finansiering af terrorisme. Underretninger om finansiering af terrorisme behandles i samarbejde med Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Hvidvasksekretariatet modtager underretninger om hvidvask og analyserer disse og foretager eventuelt indledende efterforskningsskridt. Hvis sagen herefter vurderes at burde gøres til genstand for yderligere efterforskning med henblik på eventuel tiltale, fremsendes den som hovedregel til den politikreds, der skal forestå efterforskningen, og til andre berørte politikredse til orientering. Såfremt der konstateres en sammenhæng mellem flere underretninger, der kun løbende er sendt til orientering for en politikreds, underrettes politikredsen særskilt om den konstaterede sammenhæng. Sekretariatet assisterer efter behov politikredse med at indhente supplerende oplysninger via Interpol eller via andre landes FIUs. Politikredse er forpligtede til at give Hvidvasksekretariatet tilbagemelding om, hvad behandlingen af underretningen resulterede i, så sekretariatet kan opdatere oplysningen til brug for statistikker, analyser, sagsbeskrivelser m.v. Sagsgangen kan illustreres således:

En hvidvaskunderretning er ikke en anmeldelse, men betragtes som en almindelig oplysning om mulig kriminalitet. Det er den relevante politikreds, der afgør, om der skal iværksættes videre efterforskning. I nogle tilfælde kan en underretning være relevant i forbindelse med en allerede påbegyndt efterforskning.

Hvidvasksekretariatet behandler altid selv hvidvaskunderretninger vedrørende ”transitsager”, hvor der hverken er person- eller selskabsmæssig tilknytning til Danmark. Underretninger om eventuel finansiering af terrorisme behandles som nævnt af Hvidvasksekretariatet i samarbejde med PET. Underretninger, der tilsyneladende vedrører sager af en karakter, der efterforskes af SØK, behandles i statsadvokatens efterforskningssektioner.

Kontaktoplysninger for Hvidvasksekretariatet er:

Hvidvasksekretariatet

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet
 Bryggervangen 55
 2100 København Ø

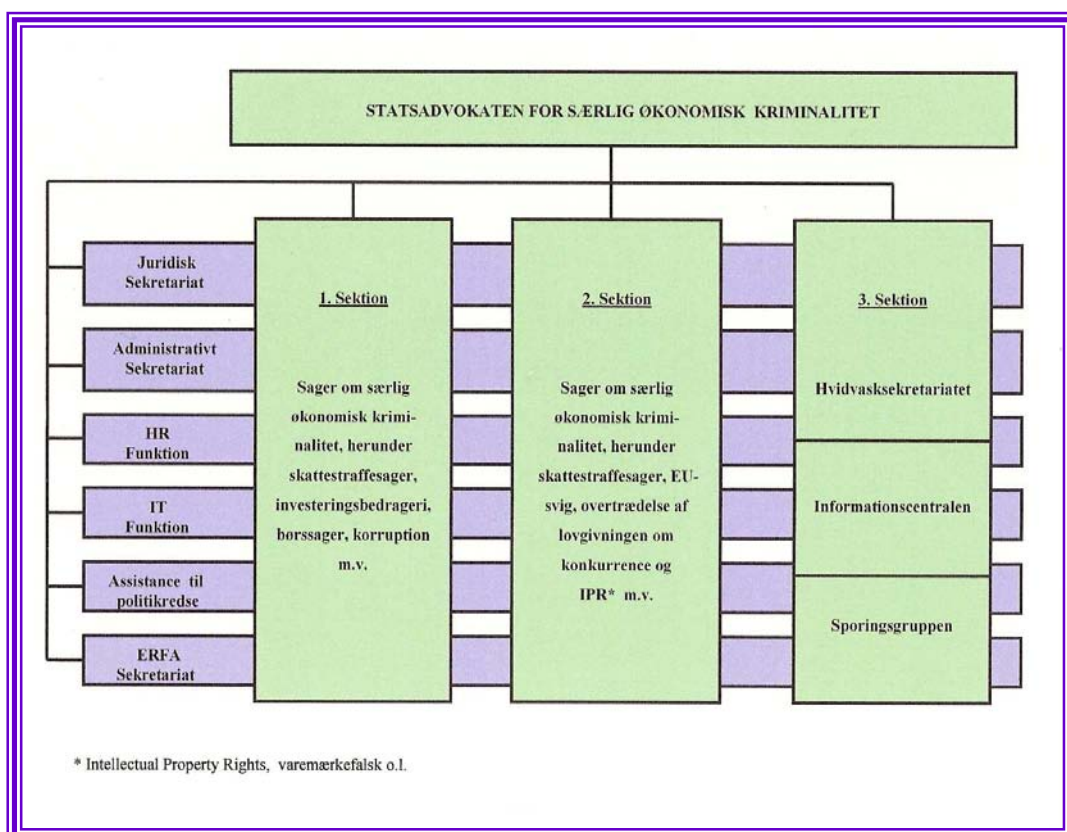
Telefon 45 15 47 10
 Telefax 45 15 00 16
 E-mail fiu@politi.dk

1.2. Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet m.v.

SØK blev oprettet i 1973. SØK behandler sager om økonomisk kriminalitet, der har et særligt betydeligt omfang, er led i organiseret kriminalitet, er udført ved anvendelsen af særegne forretningsmetoder eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter. SØK er landsdækkende.

SØK har tre sektioner, hvoraf to varetager hovedparten af SØKs konkrete sager. Den tredje sektion består af Hvidvasksekretariatet, Informationscentralen og Sporingsgruppen, der blev oprettet i 2007 og skal spore aktiver med henblik på beslaglæggelse og konfiskation. Sektionen behandler også konkrete sager, der er relateret til særlige målrettede projekter (f.eks. i samarbejde med SKAT). Juridisk sekretariat er også placeret i denne sektion, men har en tværgående funktion. Andre tværgående funktioner er det administrative sekretariat, HR funktionen og IT funktionen. SØK har endvidere et særskilt arbejdsområde med assistance til politikredsene og er ERFA Sekretariat for den landsdækkende særlige indsats mod økonomisk kriminalitet.

Ved indgangen til 2010 bestod SØK af 27 jurister, 51 politifolk og 13 administrative medarbejdere. 4 jurister, 12 politifolk og 2 administrative medarbejdere er fast knyttet til Hvidvasksekretariatet. SØKs øvrige personale bistår Hvidvasksekretariatet efter behov. Endvidere er 2 medarbejdere fra SKAT tilknyttet Hvidvasksekretariatet for at bistå med analysearbejdet.

En nærmere beskrivelse af arbejdsområdet findes i SØK's virksomhedsberetning.

1.3. Det nationale samarbejde

1.3.1. Samarbejdet med andre offentlige myndigheder

Et tæt nationalt samarbejde vedrørende bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme er afgørende for, at Danmark kan opnå gode resultater og i øvrigt leve op til de internationale krav, der i dag stilles på disse områder.

Justitsministeriet nedsatte i 1993 en Hvidvaskstyregruppe med repræsentanter fra Politimesterforeningen, Politidirektøren, Rigspolitichefen og SØK. Hvidvaskstyregruppen mødes to gange årligt og behandler de overordnede spørgsmål vedrørende Hvidvasksekretariatets virksomhed og samspil med politikredsene og andre. Styregruppens sammensætning blev i 2007 tilpasset den nye struktur i politiet og anklagemyndigheden, så den i dag består af repræsentanter for Politidirektørerne, Rigspolitichefen, PET og SØK.

SØK har endvidere etableret en kontaktmandsordning med politikredsene vedrørende hvidvask.

For at sikre, at Hvidvasksekretariatet i videst muligt omfang har overblik over omfanget af hvidvask i Danmark, samt for at sikre, at Hvidvasksekretariatet kan leve op til de nationale og internationale forpligtelser vedrørende formidling af statistiske oplysninger om hvidvask m.v., udsendte Justitsministeriet den 7. marts 2005 en cirkulæreskrivelse til politikredsene om indsendelse af oplysninger vedrørende efterforskning af sager om hvidvask til Hvidvasksekretariatet.

Hvidvasksekretariatet har også et løbende og tæt samarbejde med andre offentlige myndigheder.

Hvidvasksekretariatet deltager ofte i møder med Finanstilsynet, der administrerer hvidvaskloven og har tilsyn med en stor del af de underretningspligtige. Der er ligeledes et løbende samarbejde med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der har selskabsoplysninger og tillige blandt andet fører tilsyn med vekselbureauer.

Under Finanstilsynet er der etableret HvidvaskForum, der er et forum, hvor de offentlige myndigheder, der beskæftiger sig med hvidvaskreguleringen, jævnligt mødes og drøfter opfyldelsen af internationale krav og aktuelle problemstillinger. HvidvaskForum består af repræsentanter for Udenrigsministeriet, Justitsministeriet, Finanstilsynet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Erhvervs- og Byggestyrelsen, SKAT, Advokatsamfundet og Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet.

Endvidere samarbejder Hvidvasksekretariatet med SKAT i flere sammenhænge. SKAT har en række økonomiske oplysninger om personer og virksomheder, der er væsentlige i sekretariatets analysearbejde. SKAT underretter sekretariatet, hvis der er mistanke om

hvidvask, og har instrueret medarbejderne om at være opmærksomme på dette. Omvendt er mange hvidvaskunderretninger relevante på den fiskale kriminalitets område, jf. eksempler på dette i afsnit 5.1.2. Og endelig er der samarbejde i relation til toldlovens særlige pligt til at deklarere ind- og udførsel af likvide midler.¹

Hvidvasksekretariatet har også et løbende samarbejde med Advokatsamfundet, der fører tilsyn med advokater og endvidere ifølge hvidvaskloven kan modtage underretninger fra advokater. Advokatsamfundet er ikke en offentlig myndighed, men ændrede fra 1. januar 2008 status fra at være en forening til at være en ved lov oprettet og reguleret institution, der fortrinsvis varetager tilsyns- og disciplinæropgaver.²

I 2009 har Hvidvasksekretariatet endvidere haft møder med kasinoernes offentlige kontrollanter og tilsynsførende repræsentanter for politiet.

Hvad angår det konkrete samarbejde mellem offentlige myndigheder vedrørende finansiering af terrorisme samarbejder Hvidvasksekretariatet især med PET og Udenrigsministeriet samt med Erhvervs- og Byggestyrelsen, der administrerer EUs forordninger om indefrysning af terrormidler.

Hvidvasksekretariatet har et særligt tæt samarbejde med PET vedrørende behandling af oplysninger om finansiering af terrorisme. Samarbejdet foregår overordnet i en styregruppe, der både behandler efterforskningssager og generelle spørgsmål. Styregruppen er også det nationale kontaktpunkt for samarbejdet med Europol om bekæmpelse af finansiering af terrorisme. I det omfang der er behov for egentlig efterforskning, nedsætter styregruppen en projektgruppe med repræsentanter for både Hvidvasksekretariatet og PET. Projektgruppen efterforsker efter retningslinjer fastsat af styregruppen og orienterer med aftalte mellemrum styregruppen om resultaterne.

De generelle spørgsmål, styregruppen behandler, kan f.eks. være, hvordan man bedst orienterer forskellige grupper i befolkningen om, hvilke regler der gælder vedrørende pengeoverførselsvirksomhed og finansiering af terrorisme.

En del af det nationale samarbejde vedrørende finansiering af terrorisme er knyttet til de internationale lister fra FN og EU samt offentlige eller fortrolige lister fra USA og andre lande vedrørende terrororganisationer m.v. Alle stater har pligt til at sikre, at der ikke går midler fra deres område til finansiering af terrorisme. I Danmark administreres dette konkret således, at såfremt der findes midler i det finansielle system, som tilhører personer eller organisationer, der er anført på EUs forordningslister (der ikke omfatter personer eller organisationer i EU), skal midlerne indefrysnes. Sådanne indefrysninger administreres af Erhvervs- og Byggestyrelsen. I alle andre tilfælde beslaglægges midlerne

¹ Bestemmelser herom blev indsat i 2002 som led i terrorbekæmpelsen. I dag skal der deklareres ved beløb på 10.000 EUR eller derover. SKAT kan tilbageholde beløb, der ikke er underrettet om, hvis der er mistanke om, at beløbene har forbindelse til kriminalitet.

² I bemærkningerne i lovforslaget blev den nye status beskrevet således: ”Sammenfattende foreslås det således, at Advokatsamfundet i stedet for at have karakter af en forening bliver til en institution af offentligretlig karakter, der har til hovedformål at sikre en af statsmagten uafhængig, ensartet og tæt kontrol med overholdelsen af de særlige advokatpligter, herunder særligt overholdelse af de advokatetiske regler, for at sikre borgernes retssikkerhed.”

efter de almindelige regler i retsplejeloven. Hvidvasksekretariatet, PET og Erhvervs- og Byggestyrelsen koordinerer arbejdet vedrørende listerne indbyrdes.

Terrorlister, der ikke henhører under Erhvervs- og Byggestyrelsens område, fordeles af Hvidvasksekretariatet til finanssektoren (hvis de er offentligt tilgængelige, eller hvis det pågældende land har godkendt det) med henblik på oplysning til Hvidvasksekretariatet, hvis der er navnesammenfald med kunder. Når der modtages oplysninger om mulig finansiering af terrorisme, tages der stilling til, om der er midler, der skal beslaglægges, og til videre efterforskningskridt. En eventuel beslaglæggelse kan ske straks ved telefonisk meddelelse til pengeinstituttet.

Som i andre lande vedrører en del af de underretninger, der modtages på dette område, navnesammenfald, hvor opgaven for offentlige myndigheder er at finde ud af, om der også er identitetssammenfald.

SØK har behandlet nogle få sager med beslaglæggelse af midler. I de fleste blev mistanken om finansiering af terrorisme afkræftet ved nærmere efterforskning.

1.3.2. Samarbejdet med den private sektor

Hvidvasksekretariatet samarbejder også i videst muligt omfang med den private sektor bl.a. som medlem af Hvidvaskgruppen i Finansrådet. Her deltager også Finanstilsynet og endvidere Erhvervs- og Byggestyrelsen, hvis spørgsmål om finansiering af terrorisme er på dagsordenen. Hvidvaskgruppen mødes to gange årligt. Hvidvaskgruppen er Hvidvasksekretariatets væsentligste kontaktflade til den private sektor i relation til drøftelser af problemer og fortolkningsspørgsmål af betydning for det daglige arbejde. Den er også et forum, hvor man kan drøfte, om det vil give særlige problemer for finanssektoren, hvis nye internationale tiltag, der overvejes i de internationale fora, Hvidvasksekretariatet deltager i, jf. afsnit 6, bliver gennemført.

Der er herudover mere enkeltstående kontakter med den private sektor. I 2009 er der bl.a. holdt møder med flere pengeinstitutter og pengeoverførselsvirksomheder.

Hvidvasksekretariatet holder også, i det omfang det er ønsket og ressourcemæssigt muligt, møder med repræsentanter for de enkelte underretningspligtige.

Hvidvasksekretariatet har en særlig telefonservice for alle, som er omfattet af hvidvaskloven, hvortil de pågældende kan ringe og diskutere tvivlsspørgsmål uden at give oplysning om den konkrete sag, der giver anledning til spørgsmålet.

Behandlingen af hvidvaskunderretninger³

Ved behandlingen af hvidvaskunderretninger skal der i videst muligt omfang tages hensyn til pengeinstitutterne og medarbejderne i pengeinstitutterne.

Dette vil kunne gennemføres ved en praksis, hvorefter den kunde, der er indgivet underretning om, ikke forud for en eventuel sigtelse orienteres om, at der er indgivet en underretning. Denne fremgangsmåde udelukker naturligvis ikke, at der uden omtale af hvidvaskunderretningen afhøres om de transaktioner, der er beskrevet i underretningen, såfremt det vurderes at være nødvendigt for efterforskningen (og hvor den afhørte således indirekte kan blive opmærksom på, at der må være indgivet en hvidvaskunderretning).

Såfremt der sigtes i sagen, vil hvidvaskunderretningen være en del af straffesagens akter og følge de herom gældende regler om forsvarets og sigtedes adgang til disse.

³ Jf. Politimesterforeningens "Aktuel Orientering 6/2000".

2. GENERELT OM UNDERRETNINGER

2.1. Underretningspligtige

En lang række virksomheder har i dag underretningspligt efter hvidvaskloven eller efter spillekasinoen. Det drejer sig især om virksomheder med finansielle ydelser, advokater, revisorer, skatterådgivere, ejendomsmæglere og spillekasinoer. Hvidvaskloven findes i bilag 1, mens spillekasinoen kan findes på www.retsinfo.dk.

Mens mange af de virksomheder, der er omfattet af loven, er lette at identificere og i øvrigt overvejende medlemmer af interesseorganisationer, er det for andre aktiviteter en mindre overskuelig gruppe. Det gælder bl.a. for vekselvirksomhed, hvor også f.eks. rejsebureauers, hotellers og færgers vekselvirksomhed er omfattet, og for udbydere af tjenesteydelser til virksomheder. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har i september 2009 udsendt brev til en række virksomheder, der muligvis hører til i sidstnævnte kategori, med nærmere information om hvidvaskloven og registreringspligten i henhold til denne.

Tilsvarende gælder for pengeoverførselsvirksomhed, der ikke kun omfatter de almindelig kendte pengeoverførselssystemer, som f.eks. Western Union og MoneyGram, men også andre former for pengeoverførsler. Registrering af og tilsyn med pengeoverførselsvirksomheder er pr. 1. november 2009 flyttet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til Finanstilsynet i tilknytning til lov om betalingstjenester.

I internationale fora har man – i forbindelse med finansiering af terrorisme, men også i hvidvaskammenhæng – fokuseret meget på alternative pengeoverførselssystemer (Alternative Remittance Systems eller ARS). Det er ikke selve eksistensen af sådanne systemer, der er baggrunden for fokus på dette område, men derimod en vis bekymring for misbrugsmuligheder på grund af det manglende kendskab til disse alternative pengeoverførselssystemer og dermed manglende kontrolmulighed.

Alternative Remittance Systems (ARS)

ARS kaldes også ”underground banking” eller ”parallel banking”.

ARS kan have særlige navne, f.eks. Hundi, Hawala, Fei-Chien, Al Baracat og Chitti.

ARS er omfattet af hvidvaskloven. Det samme gælder personer, som i et vist omfang via egen bankkonto bistår andre med pengeoverførsler til udlandet (en såkaldt samlekonto).

Pengeoverførslen kan ske helt eller delvist gennem banker, med pengekurierer, eller på andre måder.

Det centrale i alle systemerne er, at man indbetaler penge til en person i sit opholdsland og giver besked om, hvem der er modtager i et andet land. Den person, man har rettet henvendelse til, sørger så gennem sine kontakter for, at beløbet når den ønskede modtager.

Hvidvaskloven og spillekasinoen vedrører privat virksomhed, men Hvidvasksekretariatet modtager også underretninger fra offentlige myndigheder, især SKAT. Skatte- og toldområdet har siden 1993 haft cirkulæreskrivelser om underretning ved mistanke om hvidvask.

2.2. Underretningens indhold og underretningstidspunkt

Det karakteristiske for en underretning er, at den underrettende har fået mistanke om, at der kan være tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme. Hvis mistanken ikke kan afkræftes, er der pligt til at underrette. Der er således normalt ikke tale om, at den underrettende har en bestyrt mistanke eller har en mistanke, der vedrører en bestemt kriminalitetsform.

Der findes i hvidvaskloven ikke særlige formkrav til underretningens udformning. Det er imidlertid klart, at underretningen skal indeholde så mange oplysninger, at det er muligt for Hvidvasksekretariatet at gå videre med sagen. Det betyder, at involverede personer og selskaber så vidt muligt skal identificeres. Ligeledes skal mistanken beskrives, hvilket normalt vil betyde, at relevante transaktioner og eventuelt kontoforhold skal nævnes.

I bilag 2 findes en standardformular, der kan benyttes af underretningspligtige, hvis de eller deres interesseorganisation ikke selv har udarbejdet en. Formularen findes også på Finanstilsynets hjemmeside (www.ftnet.dk). Der er ikke noget krav om, at der benyttes en formular til underretningen.

I praksis drejer det sig om at reagere på, at noget i et kundeforhold er atypisk.

Uddrag af forarbejderne til hvidvaskloven⁴

På samme måde som i dag, hvor underretningspligten omfatter mistanke om hvidvask af udbytte fra overtrædelser af straffeloven, er det ikke tanken, at de af loven omfattede skal gå ind i en nærmere strafferetlig vurdering. De af loven omfattede virksomheder og personer skal derimod se på, om der er ting, der er atypiske i forhold til normale kundeforhold, herunder om transaktionen vedrører beløbsstørrelser eller betalingsmåder, der i den konkrete sammenhæng forekommer atypiske. Der kan også være tale om, at der ikke umiddelbart er tale om noget atypisk, men at den regulerede er i besiddelse af andre oplysninger, der konkret giver anledning til mistanke. På baggrund af en samlet vurdering med udgangspunkt i den reguleredes kendskab til sit sagsområde, må den pågældende så tage stilling til, om der er en mistanke, der skal underrettes om.

Der vil være situationer, hvor det vil være vanskeligt for den enkelte ansatte at bedømme, om en transaktion indebærer hvidvaskning af penge. Det er imidlertid ikke hensigten, at den enkelte medarbejder skal foretage en vurdering af, hvilken underliggende kriminalitet der gør sig gældende. En sådan vurdering vil forudsætte juridisk sagkundskab og vil herudover falde væsentligt uden for de opgaver og funktioner, som medarbejdere i finansielle institutter varetager.

En mistanke og eventuel indgivelse af anmeldelse skal baseres på vurderinger i den konkrete situation af handlingernes karakter og forskellighed fra normale kundebehandlinger, fortællinger og andre særegne og atypiske forhold hos kunden, der samlet leder opmærksomheden hen på et eventuelt forsøg på tilsløring af midlernes oprindelse, der må formodes at have en kriminell karakter.

Ved finansiering af terrorisme indtræder underretningspligten, hvis der opstår mistanke om, at dette er formålet, uanset om de aktuelle midler menes at stamme fra ulovlig eller lovlig virksomhed. Mistanken kan eksempelvis opstå på grund af navnesammenfald med terrorlister.

Hvis mistanken vedrører hvidvask af udbytte, skal transaktionen efter hvidvasklovens § 7, stk. 3, sættes i bero, indtil SØK er underrettet. Dette gælder dog ikke, hvis det ikke forekommer muligt at undlade at gennemføre transaktionen, eller hvis en sådan undladelse synes at kunne skade efterforskningen. Underretningen kan her gives

⁴ L 47 2005-2006.

umiddelbart efter gennemførelsen af transaktionen. I praksis gives de fleste underretninger efterfølgende.

Hvis mistanken vedrører finansiering af terrorisme, er der ikke en tilsvarende mulighed for at gennemføre transaktionen før underretningstidspunktet. Efter hvidvasklovens § 7, stk. 4, må der kun gennemføres transaktioner fra den aktuelle konto eller person efter aftale med SØK. Hvidvasksekretariatet kan derfor kontaktes døgnet rundt.

Underretningen til Hvidvasksekretariatet sker i de fleste tilfælde direkte. Advokater kan dog vælge at underrette via Advokatsamfundet. For så vidt angår spillekasinoer foretages underretning via en særlig kontrollant. Underretning gives til det stedlige politi eller til Hvidvasksekretariatet. Hvis underretningen gives til det stedlige politi, underrettes Hvidvasksekretariatet derfra.

3. HVIDVASK OG INDIKATORER

Hvidvask defineres i hvidvaskloven som:

- 1) uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i økonomisk udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse,
- 2) uberettiget at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på anden måde efterfølgende virke til at sikre det økonomiske udbytte fra en strafbar lovovertrædelse eller
- 3) forsøg på eller medvirken til sådanne dispositioner.

Loven omfatter også den, der har begået den kriminalitet, udbyttet hidrører fra.

Strafferetligt er hvidvask dækket af straffelovens § 290 om hæleri, der ligeledes vedrører udbytte fra alle strafbare forhold. Den strafferetlige regulering omfatter ikke den, der har begået den kriminalitet, udbyttet hidrører fra.

Karakteristisk for mange typer hvidvasktransaktioner – uanset den bagvedliggende form for kriminalitet – er, at de har til formål at ændre identiteten af udbyttet, således at det på et tidspunkt kan komme til at fremstå som lovlige midler eller aktiver. Denne form for hvidvask opdeles i 3 faser:

- I. Anbringelse: Den fysiske anbringelse af udbyttet – placering i det finansielle system.
- II. Sløring: Adskille udbyttet fra dets kilde gennem komplekse finansielle transaktioner for at skjule revisionssporet og opnå anonymitet. Dette kan indebære køb og salg af værdipapirer, fast ejendom eller varer.
- III. Integrering: Tilbageførsel til gerningsmandens formuesfære i en form, hvor udbyttet er konverteret til midler, der fremstår som lovlige.

Følgende eksempler kan illustrere processen:

Anbringelse	Sløring	Integrering
Kontanter indbetales i bank (evt. blandet med midler fra lovlig virksomhed).	Elektronisk overførsel til udlandet (ofte ved brug af selskaber uden reel aktivitet, eller midlerne maskeres som udbytte fra lovlige forretninger).	Tilbageførsel som betaling for (fiktive) lån eller betaling af (fiktive) fakturaer.
Kontanter føres ud af landet.	Kontanter indsættes i en bank i udlandet.	Et kompliceret net af overførsler nationalt og internationalt, der gør det næsten umuligt at spore midlernes oprindelige kilde.
Kontanter anvendes til køb af højværdivarer, fast ejendom eller aktiver til erhvervsvirksomhed	Salg af de købte varer/aktiver.	Indtægt fra fast ejendom eller virksomhed, der fremstår som lovlig.

Der er tale om hvidvask fra den første fase, hvor man for eksempel flytter kontanter til et andet land eller veksler til anden valuta. Der er således ikke nødvendigvis tale om en kompliceret sløringsproces, for at man kan betragte en transaktion som hvidvask.

Der er utallige måder at hvidvaske på. Som eksempler kan nævnes:

Udbytte kan anvendes til køb af valuta, der kan overføres til offshore banker i hele verden.	Penge anbringes i udlandet og anvendes til betaling af overpris på varer.
Der bruges en række stråmænd/mellemmænd til komplicerede finansielle transaktioner.	Biler, både og fast ejendom købes kontant i stråmænds navne og lånes/lejes derefter.
Penge smugles ud af landet med kurer og hjemtages derefter som fiktive lån.	Udbytte udføres med kurer og ved overførsler i små portioner og samles på udlandskonto.

Til bistand for de underretningspligtige kan der udledes indikatorer fra sager, analyser m.v. Sådanne indikatorer angiver forskellige forhold, der kan give anledning til ekstra opmærksomhed. De fleste indikatorer vedrører forhold, der også kan findes i situationer, der er fuldt ud lovlige. Formålet med indikatorer er således ikke at udpege situationer, hvor der er tale om hvidvask, men kun at pege på situationer, hvor der kan være anledning til ekstra opmærksomhed.

Hvidvasksekretariatet udarbejder med udgangspunkt i Danmarks og andre landes sager, analyser m.v. et katalog med indikatorer, der opdateres, når der er nye indikatorer af relevans for Danmark. Det seneste katalog er medtaget i denne årsberetning som bilag 3.

Hvidvasksekretariatet har haft en del underretninger eller forespørgsler vedrørende udbytte fra pokerspil på internettet. Højesteret har i 2009 (med stemmerne 8-1) afsagt en dom om spørgsmålet, der er ret konkret begrundet, men i hvert fald betyder, at udbytte i en vis størrelsesorden bør give anledning til mistanke om, at der er tale om strafbart udbytte. I dommen – gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2009, side 2943 ff – siges:

”Der foreligger ikke nærmere oplysninger om karakteren af de pokerspil, T har deltaget i på internettet, men vi finder det ubetænkeligt at lægge til grund, at der – som også erkendt af T – har været tale om hasardspil i den forstand, dette udtryk anvendes i straffelovens § 203, jf. herved Højesterets dom af 19. juni 2009 i sag 191/2008.

Straffelovens § 203 må efter ordlyd og forarbejder forstås således, at bestemmelsen ikke alene omfatter den, som erhvervsmæssigt foranstalter hasardspil, men også den, som søger erhverv ved hasardspil gennem deltagelse deri. Ophævelsen i 2003 af forbuddet i tips- og lottoloven mod deltagelse i ulovlige væddemål og bemærkningerne hertil kan ikke anses at have medført en indskrænkning i anvendelsesområdet for straffelovens § 203.

T har forklaret, at han i en periode på et år dagligt spillede poker på internettet med gevinst eller tab på op til 20.000 kr. pr. dag, at han har vundet væsentligt mere, end han har tabt, at de 194.000 kr. er vundet på under et år, samt at han i denne periode ikke havde arbejde og i øvrigt kun havde beskedne indtægter. Han har

således ved systematisk og omfattende hasardspil skaffet sig betydelige indtægter til sit underhold. Vi tiltræder, at han derved har søgt erhverv ved hasardspil.

Straffelovens § 203 finder som nævnt ikke anvendelse, i det omfang der er tale om hasardspil, som »ifølge særlig bestemmelse er tilladt«. Denne undtagelse må forstås som alene sigtende til særlige danske bestemmelser, og da den eneret til i Danmark at udbyde pokerspil på internettet, som er givet til Danske Spil, ikke er udnyttet, er undtagelsen ikke aktuel i den foreliggende sag. For strafbarheden efter § 203 er det uden betydning, om det pågældende spil foregår i henhold til et andet lands særlige tilladelse.

På den anførte baggrund tiltræder vi, at T er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 203.”

FATF, jf. afsnit 6.3. om dette forum, udarbejder hvert år typologirapporter, hvor der fokuseres på forskellige emner og i et vist omfang anføres indikatorer, hvoraf mange selvfølgelig går igen i rapporterne. I det omfang de vedrører en sektor, man arbejder i, eller områder, man arbejder med, indeholder de mange relevante betragtninger og eksempler, der kan hjælpe til forståelsen af risici og indikatorer. I 2009 godkendtes rapporter om risici i kasino- og spillesektoren, om hvidvask gennem fodboldsektoren og om hvidvask og terrorfinansiering i værdipapirsektoren.

Typologirapporten om kasinoer og spil⁵ beskæftiger sig overvejende med kasinoer, der – modsat i de danske spillekasinoer – også har en række finansielle funktioner og/eller ikke er tilstrækkeligt regulerede. En række eksempler omkring spillenes afvikling og anvendelse af chips og gevinster på spilleautomater kan dog have værdi for danske spillekasinoer og andre danske spiludbydere deltage i indsatsen mod hvidvask af penge:

Køb af andres chips eller gevinster til overpris. Ved spilleautomater giver det mulighed for at få en kasinocheck ved gevinster på 20.000 kr. og derover, der kan udgøre dokumentation for lovlig indtægt fra spil. Da den uafhængige kontrollant skal attestere, at checken er gevinst fra spil, forudsætter det, at man ”står parat” og har en forudgående eller omgående aftale med den vindende spiller.

Køb af chips, der i strid med kravene medbringes ud af kasinoet og anvendes til betaling til eller ombytning med en person, der senere bruger dem på kasinoet. (F.eks. metode til omveksling af mindre sedler fra gadesalg til større ”anonyme” sedler).

Køb af chips for mindre sedler og tilbageveksling af chips til større sedler efter begrænset spil.

Køb af chips foretages af 3. mand, så veksling vil se ud som gevinst i forhold til det beløb, den pågældende selv har købt for.

Betaling af chips i fremmed valuta, begrænset spil og modtagelse af danske kroner ved indløsning af chips.

⁵ <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/47/49/42458373.pdf>.

Hvidvasksekretariatet har formidlet rapporten til Danske Spil, de danske spillekasinoer, de offentlige kontrollanter på de danske spillekasinoer og de politikredse, der fører tilsyn med et spillekasino.

Hensigten med typologirapporten om fodboldsektoren⁶ har været at beskrive nogle af de risici for misbrug, som fodboldklubberne kan blive udsat for, således at de involverede klubber, organisationer mv. bedre kan forstå og begynde at forebygge dette potentielle problem.

Rapporten opregner tre egenskaber ved fodboldsektoren, der gør denne særlig sårbar over for hvidvask af penge. Det er sektorens struktur, finansielle grundlag og kultur. Eksempelvis vil en fodboldklub, der står over for en konkurs og deraf følgende tvangsnedrykning, have et akut finansieringsbehov – og der vil være en risiko for, at der ikke bliver stillet for mange spørgsmål om adkomsten til de penge, en ny investor i en sådan situation indvilliger i at bidrage med.

I rapporten peges der endvidere på, at det ikke altid er muligheden for et økonomisk udbytte, der gør sporten attraktiv for kriminelle. Social prestige er en anden vigtig faktor. Adgangen til populære sportsgrene kan være en genvej for kriminelle til at etablere og positionere sig inden for magtfulde kredse i det etablerede samfund ved at skabe forbindelser og netværk med magtfulde personer.

Rapporten vedrører en række eksempler, der ikke mindst er relevante i skattemæssige sammenhænge.

Den fremhæver også muligheden for at købe en klub med udbytte fra kriminalitet på linje med investering i fast ejendom. (Der må dog nok forventes mere fokus på midlernes oprindelse ved køb af en fodboldklub end ved køb af en kontorejendom).

Som eksempel nævnes bl.a. en sag om mandatsvig, hvor en række selskabers aktiver blev direkte overført til finansiering af en fodboldklub. En anden sag vedrørte tilbud fra Sydamerika om betydelig pengetilførsel til en nødlidende klub. Dette tilbud blev trukket tilbage, da der blev spurgt til midlernes oprindelse, og erstattet af et tilbud fra en europæisk investor gennem hans selskab i en tax haven. Den pågældende viste sig at være kendt for bedrageri.

Hvidvasksekretariatet har formidlet rapporten til Dansk Boldspil Union (DBU) og Danmarks Idræts-Forbund (DIF) og i den forbindelse meddelt, at sekretariatet gerne medvirker gerne til styrke Organisationernes forebyggende indsats mod hvidvask af penge. Rapporten er endvidere sendt til Justitsministeriet og Kulturministeriet.

Typologirapporten om værdipapirer⁷ er ikke mindst begrundet i, at værdipapirsektoren kun i meget begrænset omfang giver underretninger om hvidvask eller terrorfinansiering. Rapporten indeholder en række eksempler og er splittet op på forskellige produkter i sektoren. Den indeholder en blanding af beskrivelser af misbrug af sektoren til hvidvask

⁶ <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/7/41/43216572.pdf>.

⁷ <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/32/31/43948586.pdf>.

af allerede opnået udbytte og af udbytte, der genereres i værdipapirsektoren (f.eks. ved insider trading, markedsmanipulation og bedrageri). Gennemgående adskiller indikatorerne på hvidvask af allerede opnået udbytte sig ikke fra, hvad der gælder for andre finansielle institutter (ikke mindst ting som atypicitet i forhold til kundens fremtoning, transaktioner (f.eks. mange mindre indbetalinger til en større investering eller udbetalinger til tredjemænd) eller fuldmagtsforhold). Et af formålene med rapporten er da også at give sektoren mulighed for større forståelse af indikatorernes anvendelse i relation til sektorens virksomhed.

4. FINANSIERING AF TERRORISME OG INDIKATORER

4.1. Hvidvaskloven

Terrorister har brug for midler til deres aktiviteter. Finansiering af terrorister tjener derfor til direkte eller indirekte at muliggøre terrorvirksomhed. Terrorgrupper må for at kunne udøve terrorvirksomhed have tilgængelige midler til alle deres behov. For at være succesfulde må større terrorgrupper opbygge og vedligeholde en effektiv finansiel infrastruktur. De må derfor både have finansieringskilder og metoder til at sløre forbindelsen mellem midler og de aktiviteter, som midlerne støtter.

Kilder til finansiering af terrorvirksomhed kan være ydelser fra en stat eller velhavende enkeltpersoner. Der kan også være tale om udbytte fra strafbare forhold (f.eks. narkotikahandel, røverier, smugling eller salg af forfalskede varer). Endvidere kan der være tale om penge, der indsamles til angiveligt velgørende formål, men reelt helt eller delvist går til terrorvirksomhed. Der kan henvises til CTAs (PETs Center for Terroranalyse) pjece fra september 2008 ”Terrorfinansiering i Danmark”.⁸

Finansiering af terrorisme er strafbart efter straffelovens § 114 b. Efter denne bestemmelse er det forbudt direkte eller indirekte at yde økonomisk støtte til, tilvejebringe eller indsamle midler til eller stille penge, andre formuegoder eller finansielle eller andre lignende ydelser til rådighed for terrorister.

Det er normalt meget vanskeligt at opdage og efterforske finansiering af terrorisme.

I lighed med hvidvask kan man i princippet også opdele processen vedrørende finansiering af terrorisme i tre faser:

- I. Indsamling/fremskaffelse.
- I Sløring/videregivelse.
- III. Anvendelse.

For så vidt angår fase I, er det i særlig grad personer, der yder bidrag til angiveligt velgørende formål, der skal være opmærksomme på, at de ikke uforvarende kommer til at støtte terrorformål.

De indikatorer, der kan være aktuelle, er i vidt omfang identiske med indikatorer vedrørende hvidvask. Der henvises til kataloget med indikatorer, jf. bilag 3. Transaktioner med konfliktområder har selvfølgelig særlig interesse i denne sammenhæng, selv om sådanne områder også ofte er aktuelle for humanitær bistand.

FATF offentliggjorde i juni 2008 en typologirapport om finansiering af terrorisme⁹ (jf. afsnit 6.3. om dette internationale forum og typologirapporter). Typologirapporten indeholder en række sagseksempler, herunder en del eksempler på finansiering med

⁸ http://www.pet.dk/upload/microsoft_word_-_terrorfinansiering_i_danmark_-_final_15_9_08.pdf.

⁹ <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/28/43/40285899.pdf>.

udbytte fra kriminalitet. Eksemplerne illustrerer, at det er vanskeligt at opstille indikatorer, der er helt specifikke for finansiering af terrorisme, men at de forhold, der også i øvrigt kan give anledning til underretninger, tillige kan være væsentlige for bekæmpelsen af terrorisme. Typologirapporten viser dermed også nødvendigheden af et tæt samarbejde mellem FIUs og efterretningstjenester. De underretningspligtige vil, i det omfang de ikke fra offentlige myndigheder har modtaget navne eller andre mere specifikke oplysninger, der indgår i vurderingen af, om der skal indgives underretning, kun i meget begrænset omfang kunne opsplitte mistanker som relaterende sig til enten hvidvask eller finansiering af terrorisme.

4.2. EUs sanktionsforordninger

Uden for hvidvasklovens og Hvidvasksekretariatets område er alle underretningspligtige undergivet de regler om finansielle sanktioner, der gælder i henhold til EUs forordninger (typisk som en implementering af FNs beslutninger om sanktioner).¹⁰

Erhvervs- og Byggestyrelsen har i maj 2008 (opdateret i juli 2009) offentliggjort ”Vejledning om finansielle sanktioner”,¹¹ der bl.a. indeholder en detaljeret beskrivelse af, hvordan de forskellige aktører skal forholde sig, hvis indefrysning af aktiver i henhold til en af EUs forordninger er aktuelt. Den sammenfatter beskrivelsen af finansielle sanktioner således:

”Finansielle sanktioner betyder, at alle midler og økonomiske ressourcer, der ejes eller besiddes af fysiske eller juridiske personer, grupper eller enheder, som er opført på bilagene til EU-forordningerne, ikke længere må være til fri rådighed for den eller de udpegede personer eller enheder. Alle midler og økonomiske ressourcer skal indefrysnes. Der må ikke stilles pengemidler eller økonomiske ressourcer til rådighed for de udpegede personer eller enheder. Der må heller ikke leveres finansielle tjenesteydelser til de udpegede personer eller enheder.”

Vejledningen indeholder også en beskrivelse af EUs sanktioner mod terrorisme, herunder sanktioner møntet på Al-Qaida og Taliban. Der vil derfor kunne være tale om, at midler til finansiering af terrorisme både er omfattet af hvidvasklovens regler om underretning af Hvidvasksekretariatet, og af forordningers indefrysningspligt og underretning til Erhvervs- og Byggestyrelsen om dette. Hvidvasksekretariatet og Erhvervs- og Byggestyrelsen har koordineret deres arbejde på området.

De fleste sanktionsforordninger er rettet mod tredjelande, f.eks. Zimbabwe og Iran.

¹⁰ En liste over aktuelle sanktioner vedtaget i FN og EU findes på Udenrigsministeriets hjemmeside:

<http://www.um.dk/NR/rdonlyres/550149DC-C47D-45A2-9EC9-6C30F93D4D2C/0/Sanktionslistemedlinks01032010.doc>

Hjemmesiden har også en liste over ansvarlige danske myndigheder i forbindelse med gennemførelse af sanktioner:

<http://www.um.dk/NR/rdonlyres/FC82C09C-6292-4F85-BB3C-1E46C43ADFA6/0/090306Ansvarligemyndighedersanktioner.doc>

Sanktionslisten indeholder for så vidt angår rene terrorsanktioner et link til en særlig terrorliste:

http://www.um.dk/da/menu/Udenrigspolitik/GlobaleEmner/Terrorisme/Terrorlister/?wbc_purpose=bas

Derfra er der links til en række aktuelle lister.

Ved den seneste ændring af hvidvaskloven (lov nr. 392 af 25. maj 2009, jf. afsnit 5.6) blev alle forordninger med finansielle sanktioner inddraget under hvidvaskloven – også for så vidt angår ikke-terrorrelaterede områder – idet overholdelsen heraf nu er undergivet tilsyn m.v. fra tilsynsmyndighederne (Erhvervs- og Selskabsstyrelse, Finanstilsynet og Advokatrådet) på linje med overholdelse af hvidvaskloven m.v., ligesom virksomheders person på lederniveau (compliance officer) tilsvarende skal påse overholdelsen.

Som nævnt i årsberetningen for 2008 indførte EU i forbindelse med forordningen om sanktioner mod Iran en underretningspligt ved mistanke om finansiering af masseødelæggelsesvåben.¹² Forordningen indeholder følgende underretningspligt for finansielle institutioner:

»Artikel 11a

1. Kredit- og finansieringsinstitutter, der er omfattet af artikel 18, skal, når de udøver deres aktiviteter med de kredit- og finansieringsinstitutter, der er nævnt i stk. 2, og for at undgå, at disse aktiviteter bidrager til spredningsfølsomme nukleare aktiviteter eller til udvikling af fremføringssystemer til kernevåben:

[...]

d) hvis de har mistanke om eller har rimelig grund til at antage, at midlerne har tilknytning til finansieringen af spredning, straks indberette mistanken til den finansielle efterretningsenhed eller en anden kompetent myndighed udpeget af den pågældende medlemsstat, jf. deres internetsteder på listen i bilag III, med forbehold af artikel 5 og 7. Den finansielle efterretningsenhed eller en anden sådan kompetent myndighed skal tjene som nationalt center for modtagelse og analyse af indberetninger om mistænkelige transaktioner vedrørende potentiel finansiering af spredning. Den finansielle efterretningsenhed eller en anden sådan kompetent myndighed skal have hurtig direkte eller indirekte adgang til de oplysninger om finansielle forhold, administration og retshåndhævelse, som den skal bruge for at udføre denne funktion korrekt, hvilket også omfatter analyse af rapporter om mistænkelige transaktioner.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger finder anvendelse på kredit- og finansieringsinstitutter, der udøver aktiviteter med:

- a) kredit- og finansieringsinstitutter hjemmehørende i Iran, særlig Bank Saderat
- b) filialer og datterselskaber, der er omfattet af artikel 18, af kredit- og finansieringsinstitutter hjemmehørende i Iran, jf. bilag VI
- c) filialer og datterselskaber, der ikke er omfattet af artikel 18, af kredit- og finansieringsinstitutter hjemmehørende i Iran, jf. bilag VI
- d) kredit- og finansieringsinstitutter, der hverken er hjemmehørende i Iran eller omfattet af artikel 18, men som kontrolleres af personer eller enheder hjemmehørende i Iran, jf. bilag VI.”

EU har endvidere i 2009 indført en tilsvarende bestemmelse i forordningen om sanktioner over for Nordkorea.¹³ Forordningen indeholder følgende underretningspligt for finansielle institutioner:

»Artikel 11a

1. Kredit- og finansieringsinstitutter, der er omfattet af artikel 16, skal, når de udøver deres aktiviteter med de kredit- og finansieringsinstitutter, der er nævnt i

¹¹ <http://www.ebst.dk/file/14808/Vejledning.pdf>.

¹² Rådets forordning (EF) Nr. 1110/2008 af 10. november 2008 om ændring af forordning (EF) nr. 423/2007 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT L 300/3 2008).

¹³ Rådets forordning (EU) Nr. 1283/2009 af 22. december 2009 om ændring af forordning (EF) nr. 329/2007 om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Folkerepublik Korea.

stk. 2, og for at undgå, at disse aktiviteter bidrager til Nordkoreas programmer vedrørende atomvåben, andre masseødelæggelsesvåben eller ballistiske missiler:

[...]

d) hvis de har mistanke om eller rimelig grund til at antage, at midlerne har tilknytning til finansieringen af spredning, straks indberette mistanken til den finansielle efterretningsenhed eller en anden kompetent myndighed udpeget af den pågældende medlemsstat, jf. webstederne i bilag II, med forbehold af artikel 3, stk. 1, eller artikel 6. Den finansielle efterretningsenhed eller en anden sådan kompetent myndighed skal tjene som nationalt center for modtagelse og analyse af indberetninger om mistænkelige transaktioner vedrørende potentiel finansiering af spredning. Den finansielle efterretningsenhed eller en anden sådan kompetent myndighed skal have hurtig direkte eller indirekte adgang til de oplysninger om finansielle forhold, administration og retshåndhævelse, som den skal bruge for at udføre denne funktion korrekt, hvilket også omfatter analyse af rapporter om mistænkelige transaktioner.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger finder anvendelse på kredit- og finansieringsinstitutter, der udøver aktiviteter med:

- a) kredit- og finansieringsinstitutter hjemmehørende i Nordkorea
- b) filialer og datterselskaber, der er omfattet af artikel 16, af kredit- og finansieringsinstitutter hjemmehørende i Nordkorea, jf. bilag VI
- c) filialer og datterselskaber, der ikke er omfattet af artikel 16, af kredit- og finansieringsinstitutter hjemmehørende i Nordkorea, jf. bilag VI og
- d) kredit- og finansieringsinstitutter, der hverken er hjemmehørende i Nordkorea eller omfattet af artikel 16, men som kontrolleres af personer eller enheder hjemmehørende i Nordkorea, jf. bilag VI.«

I Danmark skal underretningen gives til Hvidvasksekretariatet, jf. Udenrigsministeriets liste over ansvarlige danske myndigheder i forbindelse med gennemførelse af sanktioner.

Bekæmpelsen af spredning af masseødelæggelsesvåben er et område, der internationalt arbejdes meget med. PET offentliggjorde i juli 2008 vejledningen ”Spredning af masseødelæggelsesvåben”, der illustrerer, hvad opmærksomheden skal være henledt på.¹⁴

¹⁴ <http://www.pet.dk/upload/non-pro-pjece.pdf>.

5. AKTUELT FRA 2009

5.1. Generelt om Hvidvasksekretariatets arbejde

5.1.1. Samarbejdet med politikredsene

Hvidvasksekretariatets arbejde har i 2009 fortsat været præget af ændringen i arbejdsfordelingen mellem Hvidvasksekretariatet og politikredsene. Den gældende arbejdsfordeling er beskrevet i afsnit 1.1. I 2009 er ca. 9,4 % af underretningerne (197) blevet videresendt til politikredsene, mens de resterende underretninger er blevet behandlet i Hvidvasksekretariatet eller i SØKs efterforskningssektioner. Nogle af disse er videresendt til SKAT, jf. afsnit 5.1.2, eller til andre offentlige myndigheder, jf. afsnit 5.2.2.

Arbejdsfordelingen medfører, at Hvidvasksekretariatet selv henlægger de sager, hvor der efter den indledende analyse vurderes ikke at være tilstrækkeligt grundlag for videre efterforskning. Det betyder, at oplysningerne derefter hviler, til eventuelle nye oplysninger gør, at de skal indgå i en analyserapport eller efterforskning.

5.1.2. Samarbejdet vedrørende fiskal kriminalitet

I en række underretninger afgivet i medfør af hvidvaskloven er der indikationer på mulig fiskal kriminalitet (dvs. kriminalitet vedrørende skatter og afgifter). Er det tilfældet, træffer Hvidvasksekretariatet beslutning om at videresende den relevante del af oplysningerne til SKAT med henblik på denne myndigheds videre vurdering heraf, hvis det ikke allerede på baggrund af det foreliggende er klart, at politiet skal behandle sagen selv.

For at varetage denne opgave bedst muligt er der etableret et særligt samarbejde mellem Hvidvasksekretariatet og SKAT. To medarbejdere fra SKAT er (på deltidsbasis) blevet tilknyttet Hvidvasksekretariatet som eksperter for at bistå med vurderingen af, om en underretning, der ikke overgår til fortsat efterforskning, bør sendes til SKAT og ikke straks henlægges. De pågældende skattemedarbejdere er undergivet de samme regler om tavshedspligt med hensyn til Hvidvasksekretariatets oplysninger som sekretariatets øvrige medarbejdere. Skattemedarbejderne bistår også med mere komplicerede søgninger i SKATs systemer.

Gennem årene har hvidvaskunderretninger haft betydning i mange store fiskale sager om overtrædelse af straffelovens § 289, herunder momskarruselsager, idet de enten har ført til opdagelse af sagerne eller har bidraget med bevismæssigt væsentlige oplysninger om pengestrømme. For så vidt angår momskarruselsager har der i en del tilfælde været tale om sager, hvor svigen er begået over for andre EU-lande, og Danmark er indgået som mellemlid i det samlede kompleks. Der er et omfattende internationalt samarbejde på

dette område, og hvidvaskunderretninger til et eller flere landes FIUs er ofte et væsentligt bidrag til opdagelsen.¹⁵

I 2009 er der som noget nyt modtaget underretninger, der har sammenhæng med handel med CO2 kvoter. På baggrund af 10 underretninger fra 3 banker vedrørende et stort antal personer og selskaber med indbyrdes sammenhæng undersøges, om der er tale om momskarruselsager. Som nævnt i afsnit 5.5. er CO2 kvoter også et område, der giver anledning til efterforskning i udlandet.

Som eksempler på grove fiskale sager under politimæssig efterforskning, der er startet op med udgangspunkt i underretninger, der har været videregivet til SKAT til vurdering, kan nævnes:

I en sag med underretning fra en bank om en kunde med mindre indtægter, på hvis konto der blev indsat ret store beløb, der kort efter blev hævet eller overført til andre, viste det sig, at kontoen blev benyttet af ægtefællen til indbetalinger vedrørende hans rengøringsvirksomhed. Sagen førte til skattemæssig regulering på ca. 700.000 kr. og momsmæssig regulering på ca. 180.000 kr.

I en del sager vedrørende sort arbejde eller ubogført salg er der et ret komplekst samvirke mellem en række personer og selskaber/virksomheder. Der foregår ofte ret atypiske ting – f.eks. at nyoprettede virksomheder har stort pengeflow fra starten, men ikke sædvanlige erhvervsudgifter – og i mange af sådanne komplekser modtager Hvidvasksekretariatet underretninger fra forskellige underretningspligtige, hvor en analyse viser, at der er personer og/eller selskaber, der har en rolle i adskillige af de transaktionssammenhænge, der underrettes om.

Eksempelvis indgår 11 underretninger i et sammenhængende sagskompleks, hvoraf en del fortsat behandles. For så vidt angår 2 af de relevante selskaber er de færdigbehandlede, og SKAT har sendt anmeldelse om overtrædelse af straffelovens § 289 til politiet vedrørende 3 af personerne (moms, A-skat, AM-bidrag). For den enes vedkommende drejer det sig om ca. 2,5 mio. kr. og for de 2 andre ca. 10,7 mio. kr.

I en tilsvarende sagstype, men med færre involverede, har SKAT sendt tiltalebegæring vedrørende 2 personer på henholdsvis 6,3 mio. kr. og 7,5 mio. kr.

Et andet eksempel vedrørende en enkelt person startede med en underretning om en atypisk sammenblanding af en privat konto og virksomhedskonto samt atypiske hævnings. To andre banker sendte underretninger vedrørende samme person om tilsvarende. Tiltalebegæringen vedrører ca. 24,5 mio. kr.

De underretninger (fra 2009 eller tidligere), der har startet en skattesag eller er indgået i verserende sager, har i 2009 ført til reguleringer (overvejende skat og moms) på ca. 164,2 mio. kr. i 30 sager og forventet (ikke færdigbehandlet i 2009) yderligere ca. 5,4 mio. kr. i

¹⁵ Hvidvasksekretariatets årsberetning for 2007 indeholder en nærmere beskrivelse af sager om momskarruseller i afsnit 5.1.

3 sager. Særligt for de fiskale sager gælder, at berigelsen i et vist omfang sikres ved udlæg i eksisterende aktiver før anmeldelsen til politiet.

I de større sager er der eller vil der blive sendt tiltalebegæringer til politiet. Ud over de sager, der har direkte sammenhæng med underretningerne, fører underretningerne også til sager mod personer eller selskaber, der indgår i konstruktioner, der forudsætter samvirken mellem flere personer. Den, der er underrettet om, kan være medvirkende eller være en person, der benyttes til en lille del i et større kompleks.

5.1.3. Samarbejdet med Sporingsgruppen

Hvidvasksekretariatets arbejde i 2009 har som tidligere også omfattet samarbejdet mellem Hvidvasksekretariatet og Sporingsgruppen, der er placeret i samme sektion som Hvidvasksekretariatet, jf. afsnit 1.2.

Sporingsgruppen

I 2007 oprettede SØK en tværfaglig enhed, der skal opspore udbytte fra kriminalitet med henblik på konfiskation af udbytte.

Sporingsgruppen efterforsker pengesporet i sager om kompliceret økonomisk kriminalitet og assisterer ved den finansielle efterforskning af sager, der behandles i politikredsene, om f.eks. kvindehandel, illegal arbejdskraft, rufferi, menneskesmugling, våbensmugling og narkotikakriminalitet.

Sporingsgruppen samarbejder med tilsvarende enheder i de andre nordiske lande, ligesom Sporingsgruppen indgår i det såkaldte CARIN-netværk (Camden Asset Recovery Inter-Agency Network), som er et europæisk netværk for enheder svarende til Sporingsgruppen.

Som nævnt bistår Sporingsgruppen både SØK og politikredsene med at opspore udbytte fra kriminalitet. Det kan både vedrøre verserende sager, hvor aktiver sikres, til en senere dom har fastlagt de økonomiske krav i sagen, og sager, hvor der foreligger dom med konfiskation, men ikke tidligere er oplyst om eller fundet tilstrækkelige aktiver til at dække sagens krav, f.eks. fordi den dømte har skjult sine aktiver.

Hvidvaskunderretninger har også vist sig værdifulde i denne sammenhæng og bidrager til Sporingsgruppens arbejde med i videst mulige omfang at sikre, at udbytterig kriminalitet ikke "betaler sig".

5.1.4. Projekt samlekonti

Hvidvasksekretariatet har i 2009 afsluttet et særligt projekt om analyse af en stor mængde hvidvaskunderretninger med henblik på at identificere mulige samlekonti, der vil kunne udgøre uregistreret pengeoverførselsvirksomhed. Projektet har udmøntet sig i en række underretninger af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Finanstilsynet om mulig udøvelse af ulovlig, uregistreret pengeoverførselsvirksomhed.

Samlekonti er karakteriseret ved, at der af enkeltpersoner – evt. organiseret i regi af en kulturel forening – indsamles penge via det etablerede danske bankssystem, hvorefter en eller flere personer forestår en samlet overførsel af et større pengebeløb til en bank eller pengeformidler i udlandet, ofte i Dubai.

Samlekonti kan af de underretningspligtige identificeres ved, at der indsættes mange mindre beløb på den danske bankkonto af enkeltpersoner (ofte med angivelse af deres navn i posteringslinjen), eller at der med jævne mellemrum indsættes større kontantbeløb, hvorefter der fra kontoen foretages samlede overførsler til udlandet.

Problemet med samlekonti er, at der kan være tale om uregistreret pengeoverførselsvirksomhed, som tilsynsmyndighederne ikke har kendskab til, og hvor der derfor ikke kan føres tilsyn med, om de pågældende f.eks. varetager de opgaver til hindring af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, der er pålagt dem i medfør af hvidvaskloven. Dermed kan aktiviteten med samlekonti dels udgøre en risiko for, at der sker hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, og dels at det øvrige finansielle system uforvarende kommer til at medvirke til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Hvidvasksekretariatet har kendskab til, at nogle mindre pengeoverførselsvirksomheder, der er korrekt registreret og udfører deres aktiviteter i overensstemmelse med hvidvaskloven, også anvender det øvrige finansielle system til pengeoverførsler til udlandet. Som et led i vurderingen af en kundes mistænkelige aktivitet bør det derfor undersøges, om den pågældende har tilladelse til at udføre pengeoverførselsvirksomhed.

Det fremgår af Finanstilsynets hjemmeside www.finanstilsynet.dk, om en pengeoverførselsvirksomhed har godkendelse til at udøve sin virksomhed, og dermed er undergivet tilsyn fra Finanstilsynet.

5.1.5. Nigeria-svind

Hvidvasksekretariatet har også i 2009 modtaget underretninger om en række tilfælde af såkaldt Nigeria-svind, der efterhånden udgør en samlebetegnelse for bedrageri, der udføres ved uopfordret udsendelse af emails med tilbud om deltagelse i dubiøse investeringer, ægteskabstilbud mv.

En hvidvaskunderretning om Nigeria-svind angår typisk oplysning om, at en kunde udsender endog meget store beløb til Afrika, typisk Nigeria, og der derfor er en formodning for, at den pågældende er blevet udsat for bedrageri. Disse underretninger videreføres i hovedsagen til politiet med det formål at rette henvendelse til ofrene for at overbevise dem om, at de er blevet udsat for bedrageri.

Hertil kommer, at Hvidvasksekretariatet i øvrigt løbende modtager oplysning om forskellige varianter af forsøg på denne form for bedrageri, og der er således stadig grund til at advare mod at reagere på denne form for henvendelser, der f.eks. vil kunne antage en af følgende kendte former:

- **Den manglende arving:** Den modtagne email fremstår som afsendt fra en påstået bankansat eller advokat, som oplyser, at en tidligere klient er omkommet i forbindelse med eksempelvis et flystyrt. Klienten efterlader sig ofte en meget stor formue, men har ingen retmæssige arvinger. Modtageren af emailen tilbydes en del af formuen, hvis modtageren er behjælpelig med at få pengene flyttet. Overflytningerne kræver imidlertid, at man betaler nogle gebyrer i forbindelse med overførslerne. Gebyrerne bliver gradvist større og større.
- **Lotterivinder:** I den modtagne email oplyses det, at man har vundet et stort beløb. Man skal først fremsende sine kontaktoplysninger og får derefter oplyst, at der skal betales nogle gebyrer og afgifter i forbindelse med gevinstudbetalingen. Gebyrerne bliver gradvist større og større.
- **Jobannoncen:** I den modtagne email fremsættes tilbud om ansættelse som finansiel konsulent eller lignende med følgende arbejdsvilkår: Personen kan arbejde hjemmefra, korte arbejdsdage og høj løn, men personen skal stille sin bankkonto til rådighed. Der overføres derefter penge til bankkontoen, som personen skal hæve og sende til ”arbejdsgiveren” i udlandet via eksempelvis Western Union. Lønnen består af en procentdel af de overførte beløb, som personen selv kan beholde. De overførte beløb stammer ofte fra phishing/netbankindbrud.
- **Datingprofilen:** Den forurettede person kontaktes af en udenlandske kvinde, der udviser stor interesse for den pågældende. Efter nogen tid med email-korrespondance oplyser kvinden, at hun gerne vil rejse Danmark for at møde personen. Hun mangler imidlertid penge til rejsen. Betales der penge til rejsen, sker der uheld undervejs – f.eks. trafikuheld, røverier, mistet bagage – hvilket betyder, at kvinden mangler penge til hospitalsbehandling eller den videre rejse.
- **Køberen:** Personer, der har genstande til salg på nettet, kontaktes af en interesseret køber fra udlandet. Køberen sender en check som betaling for genstanden. Checkens pålydende er højere end den aftalte pris for genstanden, og køberen beder personen indløse checken og sende restbeløbet retur via f.eks. Western Union. Efterfølgende viser det sig, at checken er falsk.
- **Investeringsfidusen:** I en email fremsendes investeringstilbud fra en ”investeringsrådgiver”, der garanterer høje afkast. Den første investering kan realiseres med et meget højt afkast mod, at provenuet og indskuddet investeres på ny. På et tidspunkt oplyses det, at aktierne falder i værdi, men hvis man køber yderligere aktier har rådgiveren en køber, som vil købe samtlige aktier til en attraktiv kurs. Rådgiveren vil ofte tilbyde, at de kan investere sammen for at bevise, at det er en god og sikker investering. Det oplyses sidst, at investeringen er slået fejl, og aktierne er værdiløse. Reelt har der formentlig aldrig været investeret, og de tilsendte investeringsbeviser mv. er falske.
- **Inkassoforretning:** Et dansk advokatfirma blev kontaktet af en person, som udgav sig for at være repræsentant for et udenlandsk selskab, der anmodede om bistand i forbindelse med en inkassoforretning mod et dansk selskab. Advokatfirmaet modtog

efter nogen tid en check, som angiveligt var udstedt af det danske selskab. Checken var imidlertid falsk og formålet med arrangementet var, at advokatfirmaet skulle indløse checken og overføre pengene til klienten, inden det blev konstateret, at checken var falsk.

- **Advokaten/politi:** Den forurettede, der er blevet snydt i et af de ovenstående arrangementer og har opdaget dette, kontaktes af en person, der udgiver sig for at være advokat eller politimyndighed i det pågældende land. Personen tilbyder at hjælpe den forurettede, men den forurettede skal betale for nogle udgifter til personens arbejde. Den forurettede får dog oplyst, at gerningsmanden senere, når denne stilles for en dommer, skal tilbagebetale udgifterne til den forurettede.

5.2. Statistiske oplysninger

5.2.1. Underretninger

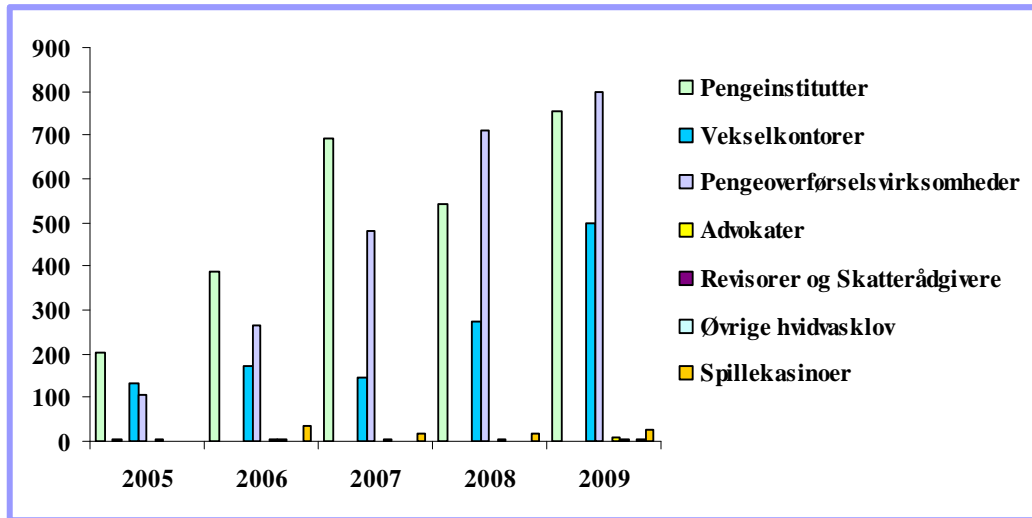
Antallet af underretninger modtaget i Hvidvasksekretariatet i perioden 2005-2008 har været stadigt stigende. Denne stigning er fortsat i 2009, hvor der er modtaget i alt 2095 underretninger, og dermed 35 % flere underretninger end i 2008. Stigningen skyldes især underretninger fra pengeinstitutter og pengeoverførselsvirksomheder.

Der var efter Hvidvasksekretariatets opfattelse flere årsager til stigningerne i 2006 og 2007. For det første trådte den nye hvidvasklov i kraft den 1. marts 2006, og dette medførte endnu større fokus på området. Dertil kom, at FATF og Den Internationale Valutafond (IMF) i 2006 gennemførte en evaluering af Danmarks indsats mod hvidvask og terrorfinansiering. I den forbindelse var der kontakt til mange myndigheder og virksomheder, som også derved fik større fokus på området. Endelig trådte lovens krav om løbende overvågning af kundeforhold i kraft den 1. januar 2007. Stigningerne i 2008 og 2009 skyldes antagelig dette krav.

Tallene for de lovpligtige underretninger i henhold til hvidvaskloven og spillekasinoen i 2009 og foregående år er følgende:

Underrettende	2005	2006	2007	2008	2009
Pengeinstitutter	201	390	693	543	753
Realkreditinstitutter	3	0	2	2	2
Forsikring og fondsmæglere	1	1	0	0	0
Vekselkontorer	131	171	145	273	499
Pengeoverførselsvirksomheder	105	266	482	711	797
Advokater	6	5	6	5	11
Revisorer og Skatterådgivere	2	4	0	0	4
Ejendomsmæglere	0	0	1	1	0
Andre	0	2	1	1	4
Spillekasinoer	1	37	19	17	25
I alt	450	876	1349	1553	2095

Grafisk ser fordelingen således ud:

Det skal bemærkes, at ovennævnte tal kun vedrører underretninger i henhold til hvidvaskloven og kasinoloven. Der modtages også oplysninger, der ikke indgår i ovennævnte tal, om mulige strafbare forhold fra advokater i deres egenskab af kuratorer (jf. konkurslovens § 110) og fra revisorer vedrørende alvorlig økonomisk kriminalitet begået af ledelsesmedlemmer i tilknytning til deres hverv i virksomheden (jf. revisorlovens § 22).

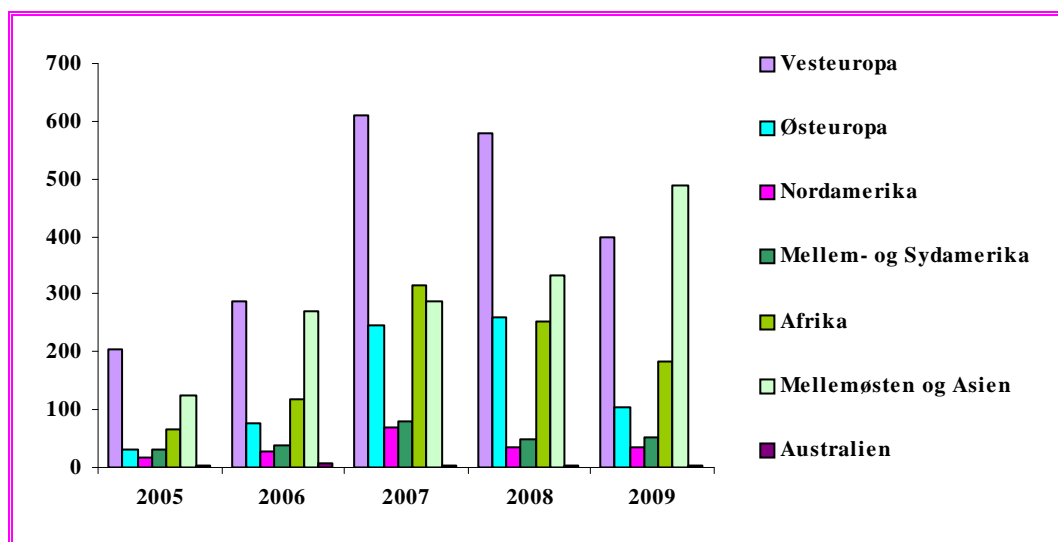
Hvidvasksekretariatet registrerer de modtagne underretningers tilknytning til lande og regioner, både hvad angår transaktionens afsender- og modtagerland og den disponerendes nationalitet.

Formålet med at registrere tilknytningen til lande og regioner er blandt andet at vurdere, om der er markante ændringer, der kan give anledning til yderligere undersøgelser af underretningerne vedrørende den aktuelle region.

Tallene på regionsbasis for de sidste 5 år ser således ud:

Region	2005	2006	2007	2008	2009
Vesteuropa	203	286	609	580	423
Østeuropa	30	75	245	259	105
Nordamerika	17	29	70	35	34
Mellem- og Sydamerika	30	38	80	47	52
Afrika	65	118	314	253	187
Mellemøsten og Asien	126	269	288	333	490
Australien	2	6	4	4	3

Grafisk ser fordelingen således ud:

Der er i 2009 modtaget 365 underretninger fra SKAT vedrørende toldlovens bestemmelser om deklaration af ind- og udførsel af kontantbeløb over 10.000 euro.

5.2.2. Afgivne efterretninger

Der er i 2009 videregivet underretninger således til danske modtagere:

Videregivelser	2009
Politiet	197
Skat	59
Finanstilsynet og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	49
Andre	1
I alt	306

Hvidvasksekretariatet har i 2009 videregivet oplysninger fra i alt 306 underretninger til vores samarbejdspartnere i Danmark. Hovedparten af underretninger videregives til dansk politi og SKAT, jf. nærmere afsnit 5.1.2 og 5.1.3 ovenfor.

I 2009 har Hvidvasksekretariatet afsluttet et særligt projekt om analyse af en stor mængde hvidvaskunderretninger med henblik på at identificere mulige samlekonti, der vil kunne udgøre uregistreret pengeoverførselsvirksomhed, jf. nærmere afsnit 5.1.4 ovenfor. Hovedparten af underretninger videregivet til Finanstilsynet og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vedrører dette projekt.

5.2.3. Afgørelser

Hvidvasksekretariatet registrerer også de underretninger, der har ført til eller er indgået i afgørelser. De følgende tal¹⁶ vedrører kun danske afgørelser. Der modtages kun i begrænset omfang tilbagemelding om de underretninger, der fører til eller indgår i afgørelser i andre lande. Denne manglende internationale tilbagemelding udgør et problem for en række FIUs i hele verden, og der arbejdes bl.a. i the Egmont Group på at forbedre dette. En del underretninger er fortsat under efterforskning. Dertil kommer nogle sager, hvor efterforskningen har ført til opdagelse af kriminalitet uden direkte relationer til underretningen samt et ukendt antal udenlandske sager. Herudover er der de fiskale sager, der afgøres af SKAT uden politianmeldelse. Der er endvidere fiskale sager, hvor gerningsmændene unddrager sig retsforfølgning ved at flytte tilbage til deres (oprindelige) hjemland. En enkelt sag vedrørende berigelseskriminalitet (ca. 6,5 mio. kr.) blev afsluttet, da gerningsmanden afgik ved døden under efterforskningen. Nedenstående tal er således kun en del af det samlede billede.

Afgørelsestype	Personer	Underretninger
Indenretlige afgørelser	138	138
Bødeforelæg	3	3
Administrative bøder	3	3
Andre administrative afgørelser	9	14
I alt	153	158

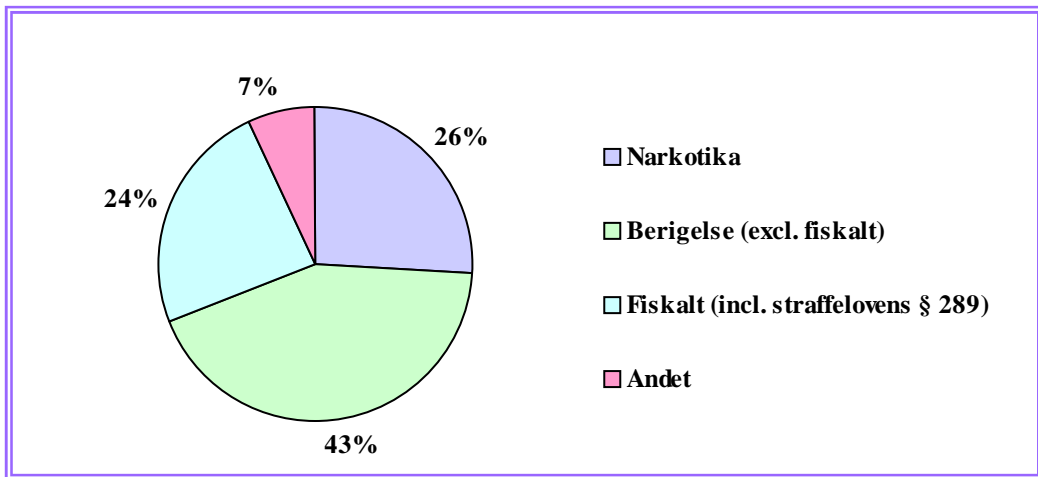
Af de modtagne underretninger har 158 således ført til eller er indgået i danske afgørelser vedrørende 153 personer.

Afgørelserne vedrører følgende former for kriminalitet:

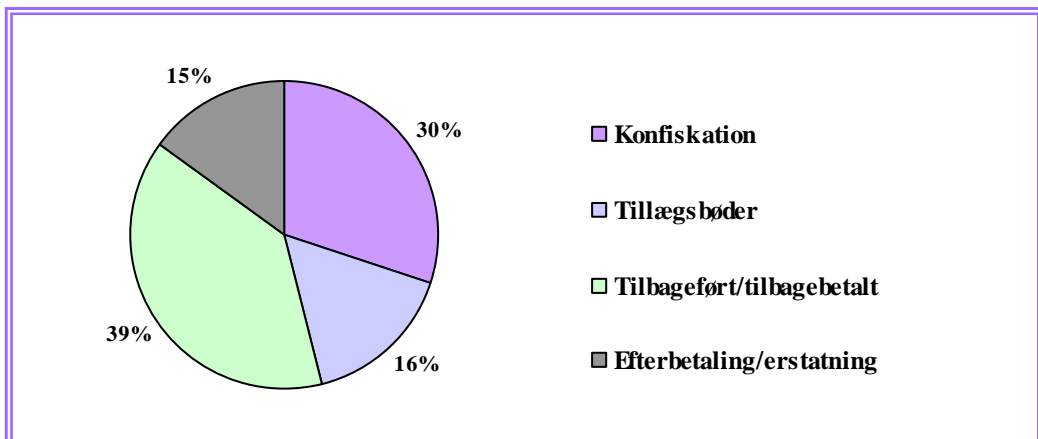
Kriminalitetstype	Personer
Narkotika	39
Berigelse (excl. fiskalt)	66
Fiskalt (incl. straffelovens § 289)	37
Andet	11
I alt	153

Grafisk ser fordelingen således ud:

¹⁶ Der er tale om akkumulerede tal. I 2009 er der modtaget domme vedrørende 9 personer.

I et vist omfang er berigelsen for de 153 personer konfiskeret, eller der er idømt tillægsbøder i stedet for konfiskation. Andre tillægsbøder i sagerne vedrører tilsigtet, men ikke opnået berigelse, eller de er idømt ved siden af en efterbetaling, der svarer til berigelsen. Statistikken omfatter kun inddragelse af udbytte og inkluderer derfor kun tillægsbøder, der inddrager den faktisk opnåede berigelse. I alt er ca. 229,6 mio. kr. af berigelsen konfiskeret eller på anden måde inddraget. Den procentvise fordeling ser afrundet således ud:

5.3. Sagseksempler fra 2009

Som eksempler på sager i 2009, hvori der indgik hvidvaskunderretninger, kan nævnes:

- Hvidvasksekretariatet modtog en underretning fra en bank om atypisk anvendelse af en kundes konto. Det formodedes, at kontoen reelt blev brugt af kundens mand, der var involveret i pokerspil, udlejning af ikke-eksisterende ferieboliger og salg af forskellige aktiver (under andre navne) og meget andet. En anden kunde, der på et tidspunkt havde overført nogle penge til kontoen, havde pludselig på en uge 120 ewire betalinger fra sin konto. Kundens mand blev dømt primært for en række bedragerier og forsøg derpå (ca. 5 mio. kr.) og blev idømt 3 års fængsel og dømt til betaling af erstatning til en række personer og banker og finansieringsinstitutter.
- Flere underretninger har vist sig at vedrøre personer, der var udsat for forskellige variationer af såkaldt "Nigeriasvindel". Sagerne er ikke endt med domme (gerningsmændene er bosat i Nigeria eller andre afrikanske lande), men det er lykkedes at få ofrene til at forstå, at de var ofre for bedragerier, så de stoppede deres overførsler af penge. Der har været tale om overførsler på overvejende omkring 200.000 kr. eller mere. I hvert fald i 2 af sagerne (den ene startende via en datingside) troede de pågældende ofre, at det var begyndelsen på et parforhold.
- En del underretninger har vedrørt sager om phishing, hvor muldyret har haft dansk konto.¹⁷ I flere sager har både hackeren, der har overført penge fra en fremmed konto til muldyret, og muldyret haft bopæl i udlandet. Som eksempel på sådanne sager kan nævnes en sag, hvor muldyret blev dømt for forsøg på hvidvask (straffelovens § 290) samt nogle mindre andre forhold. De penge, der blev rejst tiltale for (ca. 95.000 kr.), blev standset og tilbageført. Konkret var muldyret hvervet gennem en e-mail om et fritidsjob, han reagerede på ved registrering på en hjemmeside tilhørende en virksomhed, der efter navnet at dømme beskæftigede sig med hurtige pengeoverførsler. Han blev ringet op af en engelsktalende person, der oplyste, at der var indsat penge fra tyske bilkontrakter på hans konto. Han modtog derefter en email fra X med instruktioner, men da han ville hæve penge på sin konto for at gennemføre dem, havde banken spærret beløbet. Efter mailen skulle beløbet overføres til 3 personer i Rusland via Money Gram eller Western Union og med anførsel af, at det vedrørte private formål. Retten fandt den tiltale skyldig i forsøg på hvidvask under henvisning til fremgangsmåden og beløbets størrelse og udokumenterede oprindelse. Den pågældende blev for dette samt forsætlig momsunddragelse (ca. 50.000 kr.) og overtrædelse af straffelovens § 302 om bogføring idømt 60 dages betinget fængsel og en bøde på 65.000 kr.
- En sag med 3 underretninger fra 2 banker fra 2004 og 2005 vedrørende atypiske indsættelser og kontanthævninger viste sig at vedrøre urigtige momsangivelser og

¹⁷ Der er tale om sager, hvor hovedgerningsmanden uberettiget har været inde på en anden persons konto og har overført penge derfra til en "mellemkonto", der stilles til rådighed af personer (benævnt "muldyr"), der under et eller andet foregivende mod løn/honorar hjælper med dette og derefter hæver de indsatte penge og videresender dem – typisk via pengeoverførselsvirksomheder – til den modtager, hovedgerningsmanden giver besked om.

anvendelse af sort arbejdskraft. Den pågældende blev dømt for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 289 (ca. 4,7 mio. kr.). Kort før landsrettens dom i ankesagen er der modtaget endnu en underretning vedrørende den dømte og vedrørende samme mønster.

5.4. Sager vedrørende overtrædelse af hvidvaskloven og toldlovens § 23

Der har frem til udgangen af 2009 kun været et par domme om overtrædelse kontantforbuddet, jf. hvidvasklovens § 2, og manglende deklaration ved grænserne, jf. toldlovens § 23.

Den første dom om overtrædelse af kontantforbuddet i hvidvasklovens § 2 var denne:

Et selskab, der handlede med biler, havde i 2006 og starten af 2007 i 4 tilfælde ved salg af biler modtaget kontantbetaling på 125.000 kr.. (sammenhængende betalinger på 85.000 kr. og de resterende 40.000 kr. 4 dage efter), 150.000 kr., 109.000 kr. og 169.000 kr. Der blev rejst tiltale mod selskabet og dets direktør og nedlagt påstand om en bøde på 25 % af beløb over 100.000 kr. for så vidt angik selskabet og 2,5 % for så vidt angik direktøren.

De tiltalte gjorde bl.a. gældende, at de ikke havde kendskab til kontantforbuddet på gerningstidspunktet.

Ved Viborg rets dom af 31. marts 2009 fandt retten, at det var groft uagtsomt ikke at være opmærksom på lovændringen, og selskabet blev idømt en bøde på 47.000 kr. og direktøren en bøde på 4.700 kr.

Ved Vestre Landsrets dom af 1. juli 2009 lagde retten til grund, at hverken direktør eller medarbejdere var bekendt med kontantforbuddet på gerningstidspunkterne, at de medarbejdere, der modtog pengene, var klar over, at de modtog disse kontanter, og derfor handlede forsætligt (for så vidt angik den opdelte betaling i hvert fald groft uagtsomt), og at det manglende kendskab til lovgivningen var en egentlig retsvildfarelse, der ikke havde betydning ved vurderingen af skyldsspørgsmålet.

Selskabet blev idømt en bøde på 50.000 kr.

Direktøren blev frifundet under henvisning til, at det ikke var bevist, at selv han havde været involveret i handlerne eller i kontantbetalingerne, og at overtrædelserne derfor ikke kunne tilregnes ham som forsætlige eller groft uagtsomme.

Dommen er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2009, side 2619 ff.

Der er afsagt følgende dom vedrørende deklarationspligten i toldlovens § 23:

- Der blev rejst tiltale mod en albansk statsborger for dels bistand til en persons ulovlige indrejse i Danmark (udlændingelovens § 59) og dels principalt hæleri efter straffelovens § 290 samt overtrædelse af toldlovens § 23, subsidiært kun toldlovens § 23, idet den pågældende medbragte 18.000 EUR, der ikke blev deklareret, i en skjult jakkelomme. Ved Nykøbing Falster rets dom af 7. januar 2009 blev han dømt for overtrædelse af udlændingeloven og toldlovens § 23 (frifundet for overtrædelse af straffelovens § 290 med stemmerne 2-1). Han blev idømt fængsel i 30 dage og en bøde på 2.000 EUR og blev udvist med indrejseforbud i 5 år.

Der er i 2009 rejst tiltale i flere tilsvarende sager, der domsforhandles i 2010 og vil blive omtalt nærmere i næste årsberetning.

5.5. Sagssamarbejde med udlandet

Hvidvasksekretariatet modtager hvert år mange forespørgsler vedrørende hvidvask og/eller terrorfinansiering fra udlandet og sender selv mange til udlandet. Hertil kommer et betydeligt antal forespørgsler til og fra Informationscentralen i SØK, der tillige vedrører placering af udbytte fra kriminalitet. I 2009 har der været ca. 180 forespørgsler fra udlandet. Nogle af forespørgslerne har også i 2009 angået et betydeligt antal personer, selskaber m.v. og har været meget ressourcekrævende. Enkelte er meget simple.

Nogle forespørgsler fører til efterforskning i Danmark. Andre forespørgsler vedrører personer, hvor der tidligere er indgivet dansk hvidvaskunderretning, men hvor det ikke på det pågældende tidspunkt var muligt at nå videre ved politiets undersøgelser.

I andre sager opstår samarbejdet i forbindelse med Danmarks efterforskning på baggrund af en underretning, eller det opstår i forbindelse med, at flere landes FIUs modtager nationale hvidvaskunderretninger.

Det internationale samarbejde på hvidvaskområdet er meget væsentligt, fordi hvidvask i meget vidt omfang foregår grænseoverskridende. Henvendelser fra udlandet prioriteres højt, og Hvidvasksekretariatet besvarer normalt alle udenlandske forespørgsler inden for tre arbejdsdage.¹⁸

Som eksempel på udenlandske forespørgsler kan nævnes:

Som nævnt i afsnit 5.1.2 har CO2-kvoter også givet anledning til efterforskning i udlandet, og Hvidvasksekretariatet har haft 5 forespørgsler vedrørende mistanker om bl.a. hvidvask og momskarruseller.

Hvidvasksekretariatet sender også mange forespørgsler til udlandet, da mange underretninger har internationale aspekter.

Det gælder blandt andet transitsager (underretninger, der ikke har person- eller selskabstilknytning til Danmark), som på grund af manglende national tilknytning alle behandles af Hvidvasksekretariatet. Disse sager omfatter også valutaomvekslinger og pengeoverførsler foretaget af personer med kortvarigt ophold i Danmark, herunder turister m.v.

Oplysninger fra transitsager vil primært have betydning for udenlandske efterforskninger, men i nogle tilfælde viser det sig i forbindelse med disse, at der også kan være tilknyttede danske sager. En del af samarbejdet med udlandet vedrørende transitsager foregår via Europol.¹⁹

¹⁸ I 2009 er forespørgsler fra udlandet besvaret med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 2,1 arbejdsdage.

¹⁹ Jf. afsnit 6.1. om AWF SUSTRANS.

Hvidvasksekretariatets behandling af transitsagerne kan også resultere i oplysninger om udlændinges ophold eller adfærd i Danmark, der er relevante for nationale efterforskninger. I de tilfælde videregives oplysningerne til inddragelse i verserende efterforskninger eller opstart af nye. En del oplysninger har f.eks. været relevante i relation til nogle af de udenlandske lommetyve og tricktyve, der jævnligt og ikke mindst i ferieperioder hærger i Danmark.

I 2009 er der modtaget underretninger om 67 transitsager.

5.6. Ændringer af hvidvaskloven

Hvidvaskloven er blevet ændret ved to love i maj 2009. Der er derefter kommet en ny lovbekendtgørelse (nr. 806 af 6. august 2009), jf. bilag 1. Den indeholder også § 16 i den formulering, der blev vedtaget ved lov nr. 512 af 17. juni 2008, men ændringen er endnu ikke trådt i kraft. Når den sættes i kraft vil pengeoverførsler mellem Danmark og Færøerne blive sidestillet med indenlandske overførsler. Området er reguleret ved en EU-forordning²⁰ og Færøerne ikke er med i EU. Lovens ikrafttræden (og en tilsvarende ordning for Grønland) afventer EU-godkendelse.

Ved lov nr. 385 af 25. maj 2009 om betalingstjenester blev hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 11, ændret, idet pengeoverførselsvirksomhed blev flyttet fra denne bestemmelse og i stedet er omfattet af henvisningen til bilag 1 i nr. 12. Der er således tale om en mere teknisk ændring af loven, men den har den praktiske betydning, at tilsyn med og registrering af pengeoverførselsvirksomheder er flyttet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til Finanstilsynet.

Ved lov nr. 392 af 25. maj 2009 er der sket adskillige ændringer og præciseringer, bl.a. følgende:

Opmærksomhedspligten i hvidvasklovens § 6, stk.1, omfatter nu udtrykkeligt FATFs liste over lande eller territorier, hvor der anses at være særlig risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme, og Finanstilsynet udfærdiger bekendtgørelse om, hvornår pligten træder i kraft. Jf. nærmere afsnit 6.3 om den aktuelle liste og bekendtgørelse.

I hvidvasklovens § 15 om transaktioner for tredjemand er der formuleret nærmere bestemmelser om pligt til at sikre, at den, der handler på en andens vegne, er beføjet dertil, og om identitetsoplysninger vedrørende den pågældende.

Hvidvasklovens § 25, stk. 2, om pligt til at udpege en person på ledelsesniveau, der skal sikre overholdelse af pligterne efter loven, er udvidet til også at omfatte virksomheder og personer, som erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling, og til såkaldte »øvrige« personer og virksomheder, der erhvervsmæssigt udøver en eller flere af de i bilag 1 til loven nævnte aktiviteter (herunder pengeoverførselsvirksomhed). De pågældendes område er udvidet, så det ikke kun omfatter hvidvaskloven, men også regler, der er udstedt i medfør af loven, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betaler ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

I hvidvasklovens §§ 32, 34 og 34 a blev området tilsvarende udvidet med de nævnte forordninger. Herefter er bl.a. overholdelse af alle forordninger med finansielle sanktioner inddraget under hvidvaskloven – også for så vidt angår ikke-terrorrelaterede områder – idet overholdelsen heraf nu er undergivet tilsyn m.v. fra tilsynsmyndighederne (Erhvervs-

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1781/2006 af 15. november 2006 om oplysninger, der skal medsendes om betaler ved pengeoverførsler (EUT L 345/1 2006).

og Selskabsstyrelse, Finanstilsynet og Advokatrådet) på linje med overholdelse af hvidvaskloven m.v.

6. ARBEJDET I INTERNATIONALE FORA I 2009

6.1. Interpol og Europol

De to særlige fora for politimæssigt samarbejde – Interpol og Europol – beskæftiger sig begge bl.a. med indsatsen mod hvidvask og finansiering af terrorisme.

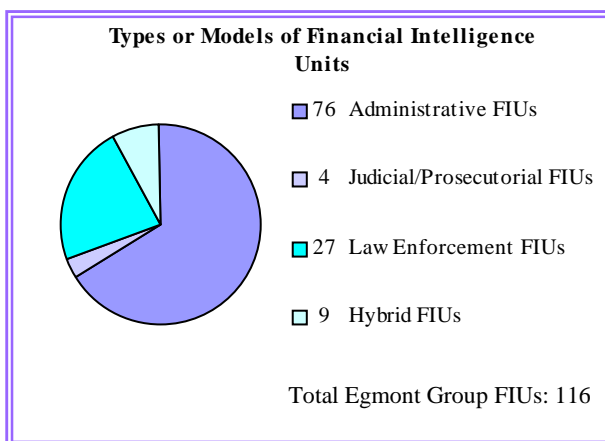
Hvidvasksekretariatet har i 2009 fortsat deltaget i Europols AWF²¹ SUSTRANS, som vedrører hvidvaskunderretninger. Hvidvasksekretariatet deltager desuden i Europols AWF vedrørende terrorisme.

Oplysninger om Interpols virksomhed kan søges på www.interpol.int. Oplysninger om Europol findes på www.europol.europa.eu.

6.2. Egmontgruppen

Hvidvasksekretariatet er medlem af Egmontgruppen, der er et samarbejdsforum for 116 FIUs, jf. bilag 4. Det er i dag et almindeligt internationalt krav, at alle lande har en FIU med samme generelle arbejdsopgaver som Hvidvasksekretariatet. Stadigt flere lande søger om optagelse i Egmontgruppen.

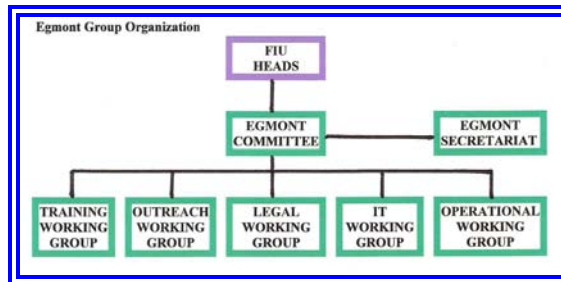
Egmontgruppen har en række opgaver. Blandt andet bistår gruppen lande med rådgivning vedrørende etablering af FIUs, udfærdiger vejledninger om informationsudveksling og har undervisning/træning i bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Ca. 66 % af de deltagende FIUs er såkaldte "administrative" FIUs, der er placeret f.eks. under finansministerierne. Det betyder, at samarbejdet med disse ikke kan baseres på de regler, der gælder for samarbejdet mellem politiet og andre retshåndhævende myndigheder. De deltagende FIUs har derfor et særligt beskyttet net (the Egmont Secure Web System) til informationsudveksling.

²¹ Analyst Work File – analyseprojekt.

På grund af det stadigt mere omfattende arbejde og det betydelige antal medlemmer er strukturen i samarbejdet blevet mere formaliseret, og der er etableret et permanent sekretariat i Canada. De endelige beslutningstagere er dog fortsat lederne af de 116 FIUs, der skal være enige om alle tiltag.

Der er, som det fremgår, etableret en række arbejdsgrupper under Egmontgruppen. I 2009 deltog repræsentanter for Hvidvasksekretariatet i arbejdet i to af arbejdsgrupperne (Legal Working Group og Operational Working Group). Operational Working Group er bl.a. ved at udarbejde en ny Egmont database, der skal indeholde oplysninger om indikatorer og trends vedrørende hvidvask og finansiering af terrorisme.

The Training Working Group har bl.a. udviklet en undervisningspakke vedrørende analyse af hvidvaskunderretninger.

Yderligere informationer om the Egmont Group findes på www.egmontgroup.org.

6.3. The Financial Action Task Force

FATF er det væsentligste norm-sættende internationale forum på området for hvidvask og finansiering af terrorisme. FATFs normer udformes som rekommandationer, hvoraf 40 er generelle og 9 specifikt relaterer sig til finansiering af terrorisme. FATF gennemfører i samarbejde med IMF og Verdensbanken meget omfattende evalueringer af medlemslandenes opfyldelse af disse rekommandationer.

FATF har 35 medlemmer²² (Sydkorea blev optaget som medlem i 2009) samt en række søsterorganisationer (såkaldte FSRBs - FATF Style Regional Bodies), hvorunder blandt andet Europarådets hvidvaskkomité (Moneyval) hører. Den samlede medlemskreds dækker efterhånden det meste af verden. Nogle FSRBs har fået status som "associate members". De øvrige samt over 15 internationale organisationer, internationale finansielle institutter m.v. (f.eks. FN, IMF, Verdensbanken, Interpol, Europol, Egmontgruppen og World Customs Organization) har observatørstatus i FATF. Det tilstræbes at koordinere indsatsen i alle fora, der beskæftiger sig med hvidvask og finansiering af terrorisme. Brasilien har haft formandskabet for FATF i 2008-2009, og Holland har overtaget formandskabet den 1. juli 2009.

De 40 generelle rekommandationer blev revideret i 2003. Alle lande har siden da arbejdet med gennemførelsen af de nye krav på området.

²² FATFs 35 medlemmer ved udgangen af 2009 er: Argentina; Australien; Belgien; Brasilien; Canada; Danmark; England; EU-Kommissionen; Finland; Frankrig; Grækenland; the Gulf Cooperation Council; Holland; Hong Kong; Irland; Island; Italien; Japan; Kina; Luxembourg; Mexico; New Zealand; Norge; Portugal; Rusland; Schweiz; Singapore; Spanien; Sverige; Sydafrika; Sydkorea; Tyrkiet; Tyskland; USA; Østrig.

Hvidvasksekretariatet deltager i FATFs møder og i to af FATFs arbejdsgrupper. Den ene arbejdsgruppes mandat omfatter finansiering af terrorisme og hvidvask. Arbejdsgruppen udarbejder forslag til ændrede rekommandationer, fortolkende noter m.v. I 2008 har den bl.a. fortsat beskæftiget sig med finansiering af masseødelæggelsesvåben. Den anden arbejdsgruppe ser på evaluering og implementering. Ifølge mandatet for arbejdsgruppen skal den fremme og pleje bl.a. dialogen med den private sektor og foreslå og udvikle fortolkninger og vejledninger i relation til FATFs standarder. Arbejdsgruppen kontrollerer, koordinerer og gennemgår endvidere evaluerings- og bedømmelsesprocesserne og procedurerne i relation til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering og forsøger at fremme kvaliteten, ensartetheden og gennemsigtigheden i evalueringsrapporterne fra FATF, IMF og FSRBs.

FATF afholder også møder om hvidvaskmetoder (såkaldte typologimøder), hvor eksperter mødes og drøfter udviklingen. Dette arbejde indgår i FATFs vurdering af, om de eksisterende rekommandationer er tilstrækkelige. I 2009 var Cayman Islands vært for det årlige typologimøde. De behandlede områder var:

- Risici for hvidvask og finansiering af terrorisme ved ny betalingsformer.
- Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder.
- Frihandels zoner.
- Den globale trusselvurdering.
- Det operationelle samarbejde.

Mødet blev afholdt af FATF og CFATF i samarbejde. To repræsentanter for Hvidvasksekretariatet deltog i mødet.

Typologimøderne er i dag en forberedelse til senere udførlige rapporter, der efter endelig godkendelse placeres på FATFs hjemmeside. I 2009 godkendtes rapporter om risici i kasino- og spillesektoren, om hvidvask gennem fodboldsektoren og om hvidvask og terrorfinansiering i værdipapirsektoren.

Da hvidvaskreguleringen tillader, at visse af de krævede præventive tiltag sker på et risikobaseret grundlag, har FATF udfærdiget en række vejledninger for specifikke erhverv. I 2007 blev der udfærdiget en vejledning primært for finansielle institutter. I 2008 blev der udfærdiget vejledninger for revisorer, forhandlere af ædelmetaller og ædelsten, ejendomsmæglere, udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, advokater og kasinoer. I 2009 blev der udfærdiget vejledninger for pengeoverførselsvirksomheder og vekselkontorer (Money Service Businesses) og for livsforsikringsvirksomheder.

En af FATFs arbejdsgrupper vurderer, om der er lande, der kan betragtes som særligt risikable i relation til hvidvask og finansiering af terrorisme. I det omfang, det vurderes at være tilfældet, offentliggør FATF navnene på de lande, hvor der kan være anledning til særlig opmærksomhed, hvis man har transaktioner, hvor de er med. Ved lov nr. 392 af 25.

maj 2009 indsattes en direkte henvisning til denne liste i hvidvasklovens § 6, stk. 1, hvis formulering herefter er:

§ 6. De af loven omfattede virksomheder og personer skal være opmærksom på kunders aktiviteter, som på grund af deres karakter særlig menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Dette gælder især komplekse eller usædvanlig store transaktioner og alle usædvanlige transaktionsmønstre set i forhold til kunden samt transaktioner, der har forbindelse til lande eller territorier, hvor der i henhold til erklæringer fra Financial Action Task Force anses at være en særlig risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om, hvornår pligten til at være opmærksom på transaktioner, der har forbindelse til de pågældende lande og territorier, træder i kraft.

Finanstilsynets bekendtgørelse om FATFs liste findes på www.ftnet.dk. Ved udgangen af 2009 er der, jf. bekendtgørelse nr. 722 af 8. juli 2009, tale om følgende lande/områder:

Iran, Pakistan, São Tomé og Príncipe, Turkmenistan og Uzbekistan.

Rekommandationer, vejledninger, typologirapporter m.v. er tilgængelige på FATFs hjemmeside www.fatf-gafi.org

6.4. EU

Hvidvasksekretariatet deltager i møder i the Money Laundering Contact Committee. Komitéen beskæftiger sig bl.a. med implementeringen af det 3. hvidvaskdirektiv, der har til formål at sikre en ensartet implementering i EU-landene af visse af FATFs anbefalinger. Komiteen mødes ca. 5 gange årligt.

Komiteens medlemmer har i 2008 udarbejdet en fælles liste over lande, hvis hvidvaskregulering kan sidestilles med EU/EØS-landenes²³, hvilket i relation til nogle af hvidvaskdirektivets (og hvidvasklovens) bestemmelser muliggør nogle forenklede procedurer. Der er ikke tale om en EU-liste, og det er op til de enkelte lande, om de vil offentliggøre disse som gældende. Mange har allerede offentliggjort den, og det forventes, at alle medlemsstater vil gøre det.

Finanstilsynet har offentliggjort listen den 12. december 2008 og har henvist til, at den er relevant i relation til hvidvasklovens § 17, stk. 2 (legitimation indhentet via tredjemand), § 21, stk. 1, nr. 1 (lempede legitimationskrav) og § 27, stk. 7 (undtagelser fra tavshedspligt). Det drejer sig om følgende lande:

Argentina, Australien, Brasilien, Canada, Hong Kong, Japan, Mexico, New Zealand, Rusland, Schweiz, Singapore, Sydafrika og USA.

Endvidere drejer det sig om følgende selvstændige territorier m.v., der ikke er EU/EØS-lande, men er omfattet af henholdsvis Frankrigs, Hollands og Storbritanniens medlemskab af FATF:

²³ EU-landene samt Norge, Island og Liechtenstein.

Frankrigs oversøiske territorier (Mayotte, Ny Caledonien, Fransk Polynesien, Saint Pierre og Miquelon, Wallis og Futuna), Hollands oversøiske territorier (hollandske Antiller, Aruba) og Storbritanniens Crown Dependencies (Jersey, Guernsey, Isle of Man).

På EU-niveau er der endvidere etableret en kommunikationsplatform kaldet "FIU.net" for FIUs inden for EU. Hvidvasksekretariatet deltager i møderne om anvendelsen og videreudviklingen af nettet. Repræsentanter for FIU-net Bureau har i 2009 været i Danmark og har undervist hele politipersonalet og det administrative personale i Hvidvasksekretariatet i brug af kommunikationsplatformen.

Derudover deltager Hvidvasksekretariatet i de løbende møder i EUs FIU-Platform, der er et forum for udveksling af erfaringer mellem EUs FIUs.

6.5. Andet samarbejde med udlandet

Hvidvasksekretariatet og SØK har hvert år besøg af flere udenlandske delegationer, ligesom medarbejdere i Hvidvasksekretariatet deltager i forskellige internationale møder m.v. udover møderne i de oven for omtalte internationale fora. Hvidvasksekretariatet og SØK yder endvidere forskellige former for teknisk assistance (træning) til andre lande.

I 2009 har Hvidvasksekretariatet bl.a. haft besøg af delegationer fra Rumænien og Pakistan.

I 2009 har der blandt andet været deltagelse i følgende:

- En repræsentant fra Hvidvasksekretariatet deltog i et EU/GCC-møde om finansiering af terrorisme.
- En repræsentant fra Hvidvasksekretariatet deltog i et nordisk møde om finansiering af terrorisme.
- En repræsentant fra Hvidvasksekretariatet deltog i et CEPOL-møde²⁴ om finansiell kriminalitet.
- En repræsentant fra Hvidvasksekretariatet deltog i et seminar (Giessbach III arrangeret af Basel Institute on Governance) om bekæmpelse af finansiering af terrorisme.
- Repræsentanter for Hvidvasksekretariatet deltog i et FN-møde om behandling og analyse af underretninger om hvidvask og finansiering af terrorisme.

²⁴ European Police College.

7. FORVENTNINGERNE TIL 2010

Hvidvasksekretariatet modtog 2095 underretninger i 2009, og dermed fortsætter den stigningstakt, der har kendetegnet udviklingen siden 2005. Det er på den baggrund Hvidvasksekretariatets forventning, at antallet af underretninger også vil være stigende i 2010.

Hvidvasksekretariatet finder denne udvikling positiv, da den øgede mængde finansielle efterretninger er med til at styrke den samlede indsats mod økonomisk kriminalitet. Det vil derfor også i 2010 fortsat være en central opgave for Hvidvasksekretariatet yderligere at understøtte denne udvikling gennem opsøgende kontakt til de underretningspligtige for at styrke deres medarbejders kendskab til kravene efter hvidvaskloven og indikatorerne på hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. I 2010 vil dette arbejde også omfatte de store, meget aktive underretningspligtige.

Det stadigt stigende antal underretninger medfører en række logistiske udfordringer for både Hvidvasksekretariatet og de underretningspligtige, da der i dag ikke eksisterer en optimal IT-understøttelse af arbejdet med afgivelse og analyse af underretninger efter hvidvaskloven. Hvidvasksekretariatet forventer derfor i 2010 at afslutte forhandlinger om indkøb af et nyt IT-system, der vil etablere mulighed for at afgive hvidvaskunderretninger elektronisk, og som i meget væsentlig grad vil styrke sekretariatets analyseværktøjer. IT-systemet forventes dog tidligst i drift i 2011, men Hvidvasksekretariatet vil i 2010 fortsætte den løbende dialog med repræsentanter for de underretningspligtige om indretning og anvendelse af et sådant IT-system.

Hvidvasksekretariatet har løbende intensiveret samarbejdet med SKAT om arbejdet med og analysen af hvidvaskunderretningerne samt en styrkelse af retshåndhævelsen vedrørende pengesmugling. Som det fremgår af afsnit 5.1.2 ovenfor har dette samarbejde allerede i 2009 resulteret i en række sager om alvorlig skatte- og afgiftskriminalitet, hvilket har været meget tilfredsstillende. Det forventes, at denne udvikling fortsættes i 2010, hvor der bl.a. forventes at falde endelige domme i en række principielle prøvesager om strafniveaue for pengesmugling, som vil kunne medvirke til at nedbringe omfanget af dette problem, jf. nærmere afsnit 5.4 ovenfor.

Hvidvasksekretariatet påbegyndte i slutningen af 2009 en særlig indsats for at styrke hvidvask-indsatsen vedrørende de danske spillekasinoer. Dette arbejde fortsættes i 2010, hvor Hvidvasksekretariatet bl.a. nedsætter en arbejdsgruppe med repræsentanter for de politikredse, der fører tilsyn med et spillekasino, og de offentlige kontrollanter på spillekasinoerne. Arbejdsgruppen skal bl.a. kortlægge risikoen for og indikatorerne på hvidvask i relation til de danske spillekasinoer og dele erfaringer om, hvorledes indsatsen optimeres bedst muligt.

BILAGSFORTEGNELSE

Bilag 1. Hvidvaskloven

Bilag 2. Standardformular til underretning

Bilag 3. Indikatorer på eventuel hvidvask eller finansiering af terror

Bilag 4. Medlemmer af Egmontgruppen

Bilag 5. Relevante hjemmesider

HVIDVASKLOVEN

Bekendtgørelse nr. 806 af 6. august 2009 af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme¹⁾, jf. lovbekendtgørelse nr. 442 af 11. maj 2007, med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 512 af 17. juni 2008, § 10 i lov nr. 517 af 17. juni 2008, § 113 i lov nr. 385 af 25. maj 2009, samt § 3 og § 14 i lov nr. 392 af 25. maj 2009.

Den bekendtgjorte lovtekst i § 16, stk. 1, § 16, stk. 2, § 16, stk. 3, nr. 2, og § 16, stk. 5, træder i kraft efter økonomi- og erhvervsministerens nærmere bestemmelse, jf. § 3 i lov nr. 512 af 17. juni 2008 om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme og lov om finansiel virksomhed.

Kapitel 1*Anvendelsesområde m.v.*

§ 1. Denne lov finder anvendelse på følgende virksomheder og personer:

- 1) Pengeinstitutter.
- 2) Realkreditinstitutter.
- 3) Fondsmæglerselskaber.
- 4) Investeringsforvaltningsselskaber.
- 5) Livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.
- 6) Sparevirksomheder.
- 7) Udstedere af elektroniske penge.
- 8) Forsikringsmæglere, når de formidler livsforsikring eller andre investeringsrelaterede forsikringer.
- 9) Udenlandske virksomheders filialer her i landet, der udøver virksomhed efter nr. 1-8, 11 og 12.
- 10) Investeringsforeninger og specialforeninger, kollektive investeringsordninger, fåmandsforeninger, professionelle foreninger og hedgeforeninger.
- 11) Virksomheder og personer, der erhvervmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling.
- 12) Øvrige virksomheder og personer, der erhvervmæssigt udøver en eller flere af de i bilag 1 nævnte aktiviteter.
- 13) Advokater, når de deltager med bistand ved planlægning eller udførelse af transaktioner for deres klienter i forbindelse med
 - a) køb og salg af fast ejendom eller virksomheder,
 - b) forvaltning af klienters penge, værdipapirer eller andre aktiver,
 - c) åbning eller forvaltning af bank-, opsparings- eller værdipapirkonti,
 - d) tilvejebringelse af nødvendig kapital til oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder,
 - e) oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder eller
 - f) anden forretningsmæssig rådgivning.
- 14) Advokater, når de på deres klients vegne og for dennes regning foretager en finansiel transaktion eller en transaktion vedrørende fast ejendom.
- 15) Statsautoriserede og registrerede revisorer.
- 16) Ejendomsmæglere.
- 17) Virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 13-16 nævnte persongrupper, herunder skatterådgivere og eksterne bogholdere.
- 18) Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, jf. § 3, nr. 5.
- 19) Danmarks Nationalbank, i det omfang den udøver tilsvarende virksomhed som de i nr. 1 nævnte institutter.

Stk. 2. Denne lovs § 2 finder anvendelse på forhandlere af genstande samt auktionsholdere.

Stk. 3. Finanstilsynet kan fastsætte regler om, at loven ikke finder anvendelse på de i stk. 1, nr. 1-12, nævnte virksomheder eller personer i de tilfælde, hvor Kommissionen beslutter det efter artikel 40 i 3. hvidvaskdirektiv.

Kontantforbud

§ 2. Forhandlere af genstande samt auktionsholdere må ikke modtage kontantbetalinger på 100.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet.

Kapitel 2*Definitioner*

§ 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Selskaber: Juridiske personer.

- 2) Virksomheder: Selskaber og andre tilsvarende retlige arrangementer.
- 3) Reguleret marked: Et marked som defineret i artikel 4 (14) i direktiv 2004/39/EF om markeder for finansielle instrumenter. Befinder markedet sig i Den Europæiske Union eller i et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område, skal markedet være optaget på listen nævnt i artikel 47 i direktiv 2004/39/EF om markeder for finansielle instrumenter. Befinder markedet sig i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, skal markedet være medlem af World Federation of Exchanges (WFE).
- 4) Reelle ejere: Fysiske personer, der i sidste instans ejer eller kontrollerer kunden eller den fysiske person, på hvis vegne en handling eller transaktion gennemføres, herunder:
 - a) Personer, der i sidste instans ejer eller kontrollerer et selskab ved direkte eller indirekte ejerskab eller kontrol over mere end 25 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne i selskabet, bortset fra selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked.
 - b) Personer, som på anden måde udøver kontrol over et selskabs ledelse.
 - c) Personer, som ifølge en fonds vedtægter eller på anden måde skal modtage 25 pct. eller mere af en fond eller andet lignende retligt arrangements udelingsmidler eller andre formuegoder, hvis disse personer er kendt.
 - d) Den personkreds, i hvis hovedinteresse en fond eller et andet lignende retligt arrangement er blevet oprettet eller fungerer.
 - e) Personer, der udøver kontrol over mindst 25 pct. af en fonds eller et andet lignende retligt arrangements udelingsmidler eller andre formuegoder.
- 5) Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder: Enhver, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 13-15, når de erhvervsmæssigt udøver følgende virksomhed:
 - a) Opretter selskaber.
 - b) Fungerer som eller sørger for, at en anden person fungerer som ledelsesmedlem i en virksomhed eller som deltager i et interessentskab eller en tilsvarende post i andre selskaber.
 - c) Stiller hjemstedsadresse eller anden adresse, der på lignende vis er beregnet som kontaktsadresse og dertil knyttede tjenester, til rådighed for en virksomhed.
 - d) Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som forvalter eller administrator af en fond eller et tilsvarende retligt arrangement.
 - e) Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som aktionær for tredjemand, medmindre denne er en virksomhed, hvis ejerandele m.v. handles på et reguleret marked.
- 6) Politisk udsatte personer: Personer, som har eller har haft en højerestående offentligt hverv, sådanne personers umiddelbare familiemedlemmer eller personer, der er kendt som deres nære samarbejdspartnere.

Stk. 2. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om, hvad der skal forstås ved politisk udsatte personer i stk. 1 nr. 6.

§ 4. Ved hvidvask skal i denne lov forstås

- 1) uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i økonomisk udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse,
- 2) uberettiget at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på anden måde efterfølgende virke til at sikre det økonomiske udbytte fra en strafbar lovovertrædelse eller
- 3) forsøg på eller medvirken til sådanne dispositioner.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 omfatter også dispositioner foretaget af den, der har begået den strafbare lovovertrædelse, som udbyttet hidrører fra.

§ 5. Ved finansiering af terrorisme skal i denne lov forstås finansiering af terrorisme som defineret i straffelovens § 114 b, for så vidt angår handlinger omfattet af § 114.

Kapitel 3

Undersøelses- og underretningspligt

§ 6. De af loven omfattede virksomheder og personer skal være opmærksom på kunders aktiviteter, som på grund af deres karakter særlig menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Dette gælder især komplekse eller usædvanlig store transaktioner og alle usædvanlige transaktionsmønstre set i forhold til kunden samt transaktioner, der har forbindelse til lande eller territorier, hvor der i henhold til erklæringer fra Financial Action Task Force anses at være en særlig risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om, hvornår pligten til at være opmærksom på transaktioner, der har forbindelse til de pågældende lande og territorier, træder i kraft.

Stk. 2. Formålet med de transaktioner, der er nævnt i stk. 1, skal undersøges, og resultaterne af en undersøgelse skal noteres og opbevares, jf. § 23.

§ 7. Hvis der er mistanke om, at en kundes transaktion eller henvendelse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal de af loven omfattede virksomheder og personer undersøge transaktionen eller henvendelsen nærmere. Hvis mistanken vedrører lovovertrædelser, der kan straffes med fængsel i over 1 år, og denne mistanke ikke kan afkræftes, skal Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet omgående underrettes.

Stk. 2. I tilfælde af mistanke som nævnt i stk. 1 kan medlemmer af Advokatsamfundet underrette sekretariatet for Advokatsamfundet, der efter en vurdering af, om der er underretningspligt i henhold til stk. 1, straks videregiver underretningen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

Stk. 3. Hvis mistanken vedrører hvidvask og transaktionen ikke allerede er gennemført, skal den sættes i bero, til der er underrettet efter stk. 1. Hvis der underrettes efter stk. 2, skal transaktionen sættes i bero, indtil Advokatsamfundet har videregivet underretningen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet eller har meddelt, at underretningen efter en konkret vurdering ikke vil blive videregivet. Kan gennemførelse af transaktionen ikke undlades, eller vurderes dette at kunne skade efterforskningen, skal underretning i stedet indgives umiddelbart efter gennemførelsen, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Hvis mistanken vedrører finansiering af terrorisme, må der kun gennemføres transaktioner fra den aktuelle konto eller person efter aftale med Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet beslutter hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Stk. 5. Politiet kan i henhold til retsplejelovens regler forlange de oplysninger, der er nødvendige i sagen, fra de af loven omfattede virksomheder og personer.

§ 8. Advokater er undtaget fra pligten i § 7 til at indberette oplysninger, som disse modtager fra eller indhenter om en af deres klienter i forbindelse med, at de fastslår den pågældende klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg. Dette gælder uanset, om oplysningerne modtages før, under eller efter retssagen eller i forbindelse med, at den pågældende klients retsstilling fastslås.

Stk. 2. De i § 1, stk. 1, nr. 13-17, nævnte personer og virksomheder er, når de bistår en advokat før, under og efter en retssag eller med at fastslå en klients retsstilling, undtaget fra pligten til at indberette oplysninger i samme omfang som den advokat, de bistår, jf. stk. 1.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder endvidere sager, der føres i Landsskatteretten, og sager ved en voldgiftsret. Endvidere er revisorer, når de repræsenterer en klient i Landsskatteretten, undtaget fra pligten til at indberette oplysninger i henhold til denne lov.

Stk. 4. Stk. 1 og 2 gælder ikke, hvis bistanden ydes med henblik på hvidvask eller terrorfinansiering, eller hvis virksomheden eller personen ved, at klienten søger bistand med henblik på hvidvask eller terrorfinansiering.

§ 9. Hvis Finanstilsynet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen eller Advokatsamfundet får kendskab til forhold, der formodes at have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, der er omfattet af underretningspligten i § 7, underretter myndigheden Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet herom.

§ 10. Finanstilsynet kan, når det følger af anbefalinger fra Financial Action Task Force eller fælles holdninger eller forordninger vedtaget af Den Europæiske Union, fastsætte nærmere regler om de i § 1 nævnte virksomheders og personers systematiske underretningspligt til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet om finansielle transaktioner med usamarbejdsvillige lande i forbindelse med bekæmpelse af hvidvask eller finansiering af terrorisme. Finanstilsynet kan i den forbindelse fastsætte, at underretningen skal ske systematisk og uden, at der foreligger mistanke.

Kapitel 4

Legitimation m.v.

§ 11. De af loven omfattede virksomheder og personer skal altid kræve, at en kunde legitimerer sig, når der er mistanke om, at en transaktion har tilknytning til finansiering af terrorisme eller hvidvask, der er omfattet af underretningspligten efter § 7.

Faste kundeforhold

§ 12. De af loven omfattede virksomheder og personer skal have kendskab til deres kunder i overensstemmelse med stk. 2-8, herunder kræve, at deres kunder legitimerer sig, når der optages en forretningsmæssig forbindelse med disse, herunder når der åbnes en konto eller et depot.

Stk. 2. Hvis kunden er en fysisk person, skal legitimationen omfatte navn, adresse og cpr-nr. eller anden lignende dokumentation, hvis den pågældende ikke har et cpr-nr.

Stk. 3. Hvis kunden er en virksomhed, skal legitimationen omfatte navn, adresse, cvr-nr. eller anden lignende dokumentation, hvis virksomheden ikke har et cvr-nr. Virksomhedens ejer- og kontrolstruktur skal klarlægges, og virksomhedens reelle ejere skal legitimeres, jf. dog § 21, stk. 1, nr. 2.

Stk. 4. Der skal indhentes oplysninger om hver kundes formål med forretningsforbindelsen og det tilsigtede omfang heraf.

Stk. 5. Kundeforholdet skal løbende overvåges. Transaktioner, der gennemføres som led i kundeforholdet, skal overvåges for at sikre, at transaktionerne er i overensstemmelse med virksomhedens eller personens viden om kunden og kundens forretnings- og risikoprofil, herunder om nødvendigt midlernes oprindelse. Dokumenter, data eller andre oplysninger om kunden skal løbende ajourføres.

Stk. 6. Hvis der er tvivl om, hvorvidt tidligere indhentede oplysninger om kundens identitet er korrekte eller tilstrækkelige, skal der kræves ny legitimation som nævnt i stk. 2 og 3.

Stk. 7. De af loven omfattede virksomheder og personer kan beslutte at gennemføre legitimationsproceduren m.v. i stk. 1-5 ud fra en risikovurdering afhængig af risikoen ved den enkelte kunde eller forretningsforbindelse, produktet eller transaktionen. Virksomheden eller personen skal dog kunne godtgøre over for den myndighed, der fører tilsyn med den pågældendes overholdelse af loven, at undersøgelsens omfang er tilstrækkelig i forhold til risikoen for hvidvask og terrorfinansiering.

Stk. 8. For kundeforhold, som er etableret før denne lovs ikrafttræden, og for hvem der ikke foreligger de i stk. 1-5 nævnte oplysninger, skal der foretages legitimation og indsamling af oplysninger i henhold til stk. 1-5 på et passende tidspunkt og på grundlag af en risikovurdering.

§ 13. Legitimationsproceduren i § 12 skal afsluttes i forbindelse med etablering af kundeforholdet, dog senest inden udførelse af transaktionen. Såfremt det er nødvendigt for ikke at afbryde den normale forretningsgang, kan legitimationsproceduren ud fra en risikovurdering afsluttes i umiddelbar forlængelse af etableringen af kundeforholdet. I de i 2. pkt. nævnte tilfælde skal legitimationsproceduren dog afsluttes hurtigst muligt efter den første kontakt med kunden.

Stk. 2. Hvis kundelegitimationen ikke kan foretages i overensstemmelse med § 12, stk. 1-4, må der ikke etableres et fast kundeforhold, optages forretningsmæssig forbindelse eller udføres transaktioner for kunden. Det skal samtidig undersøges, om der skal foretages underretning efter § 7.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan livsforsikringselskaber og pensionskasser foretage kundelegitimationen efter etablering af kundeforholdet. Legitimationen skal dog foretages ved eller før udbetaling eller på det tidspunkt, hvor modtageren agter at udøve sin ret i henhold til policen.

Stk. 4. Stk. 2, 1. pkt., gælder ikke for advokater, når de fastslår en klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg. De i § 1, stk. 1, nr. 13-17, nævnte personer og virksomheder er, når de bistår en advokat i de i 1. pkt. nævnte situationer, undtaget fra kravet i stk. 2, 1. pkt., i samme omfang som den advokat, de bistår.

Lejlighedskunder

§ 14. For kunder med enkeltstående transaktioner (lejlighedskunder) skal virksomheder og personer omfattet af denne lov opfylde kravene i § 12, stk. 1-4, og § 13 for enhver transaktion på beløb, der modsvarer 100.000 kr. eller derover. Kravene gælder, uanset om transaktionen udføres i en eller flere sammenhængende operationer, hvis der synes at være en indbyrdes forbindelse.

Stk. 2. Hvis transaktionens størrelse ikke kendes på det tidspunkt, hvor den påbegyndes, skal der kræves legitimation, så snart virksomheden eller personen får formodning om, at der er tale om en transaktion, som er omfattet af stk. 1.

Transaktioner for tredjemand

§ 15. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal fastslå, om den, de har kontakt med, handler på egne vegne eller handler på vegne af en anden person eller virksomhed. Endvidere skal de virksomheder og personer, der er omfattet af loven, sikre sig, at den, der handler på vegne af en anden, er beføjet dertil.

Stk. 2. Hvis en person eller virksomhed handler på vegne af en anden, skal den pågældendes identitet klarlægges på baggrund af en risikovurdering. Den reelle kunde skal identificeres og legitimeres i overensstemmelse med kravene i denne lov.

Stk. 3. Kravet i stk. 1, 2. pkt., gælder ikke, hvis den, der handler på vegne af en anden, er omfattet af kredsen af virksomheder nævnt i § 21, stk. 1, nr. 1, eller hvis den pågældende er advokat med beskikkelse her i landet eller i et land som er beskrevet i § 21, stk. 1, nr. 1.

Stk. 4. Kravet i stk. 2 om legitimation af den, der handler på en andens vegne, gælder ikke, hvis den pågældende er omfattet af kredsen af virksomheder nævnt i § 21, stk. 1, nr. 1.

Pengeoverførsler

§ 16. Reglerne for, hvilke oplysninger der skal ledsage en pengeoverførsel, reguleres i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger om betalinger ved pengeoverførsler, jf. dog stk. 2, 3 og 5.

Stk. 2. Forordningen finder ikke anvendelse på pengeoverførsler inden for Danmark samt mellem Danmark og Færøerne i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser, når:

- 1) beløbet ikke overstiger 1.000 euro,
- 2) modtagerens betalingsformidler er omfattet af denne lov eller tilsvarende regler for Færøerne og
- 3) modtagerens betalingsformidler ved hjælp af et entydigt referencenummer kan finde frem til den juridiske eller fysiske person, som betalingsmodtageren har aftale med om levering af varer eller tjenesteydelser.

Stk. 3. Kravene til, hvilke oplysninger der skal ledsage en pengeoverførsel, jf. artikel 5 i forordningen, finder ikke anvendelse på pengeoverførsler til organisationer med et almennyttigt formål, når

- 1) det overførte beløb ikke overstiger 150 euro,
- 2) overførslen gennemføres inden for Danmark eller mellem Danmark og Færøerne,
- 3) organisationen er underlagt krav om regnskabsaflæggelse og
- 4) organisationen er undergivet offentligt tilsyn eller ekstern revision, der er foretaget af en statsautoriseret eller en registreret revisor.

Stk. 4. Undtagelse efter stk. 3 er betinget af, at organisationen lader sig registrere hos Finanstilsynet og dokumenterer, at kravet om regnskabsaflæggelse og enten ekstern revision eller offentligt tilsyn er opfyldt. Organisationen skal desuden give oplysning om de fysiske personer, der udgør organisationens øverste ledelse eller i øvrigt udøver kontrol over selskabet. Ændringer i de i 1. og 2. pkt. nævnte forhold skal indberettes til Finanstilsynet.

Stk. 5. De regler, der gælder for pengeoverførsler inden for Danmark ifølge forordningen, finder tilsvarende anvendelse for pengeoverførsler mellem Danmark og Færøerne.

§ 17. De af loven omfattede virksomheder og personer kan undlade at indhente oplysningerne om en kundes identitet m.v. efter § 12, stk. 1-4, når disse oplysninger stilles til rådighed af en forsikringsmægler, jf. § 2, nr. 1, i lov om forsikringsformidling, en finansiel virksomhed, jf. § 5, nr. 1, i lov om finansiel virksomhed, eller af en udenlandsk virksomhed, der er meddelt tilladelse til at udøve den i §§ 7-11 i lov om finansiel virksomhed nævnte virksomhed i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område. Uanset 1. pkt. er den modtagende virksomhed eller person ansvarlig for at opfylde kravene i § 12, stk. 1-4, og træffe rimelige foranstaltninger for at sikre sig, at de i 1. pkt. nævnte lande har gennemført kravene i 3. hvidvaskdirektiv.

Stk. 2. Hvis den virksomhed, der afgiver oplysningerne i stk. 1, er meddelt tilladelse til at udøve den i §§ 7-11 i lov om finansiel virksomhed nævnte virksomhed i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, uanset 1. pkt. er den modtagende virksomhed eller person ansvarlig for at opfylde kravene i § 12, stk. 1-4, og træffe rimelige foranstaltninger for at sikre sig, at de i 1. pkt. nævnte lande har gennemført kravene i 3. hvidvaskdirektiv.

Stk. 3. Stk. 1 finder ikke anvendelse over for de i stk. 2 nævnte virksomheder, såfremt Kommissionen efter artikel 40 (4) i 3. hvidvaskdirektiv beslutter at undtage det land, hvor den pågældende virksomhed har hjemsted.

§ 18. Den virksomhed, der afgiver oplysninger om en kundes identitet m.v. i medfør af § 17, skal straks stille disse oplysninger til rådighed for den modtagende virksomhed eller person omfattet af loven. Endvidere skal virksomheden på anmodning fra den modtagende virksomhed eller person straks sende relevante identifikations- og kontroloplysninger samt anden relevant dokumentation om kundens eller den reelle ejers identitet. Den modtagende virksomhed eller person er ansvarlig for, at de relevante identifikations- og kontroloplysninger samt anden relevant dokumentation på anmodning kan indhentes hurtigt.

Skærpede krav til legitimation m.v.

§ 19. De af loven omfattede virksomheder og personer skal ud fra en risikovurdering stille yderligere krav til legitimation af en kunde end nævnt i § 12 i de situationer, som i sig selv indebærer en øget risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Dette betyder, at de som minimum skal opfylde kravene i stk. 2-4.

Stk. 2. Når kunden ikke har været fysisk tilstede for at legitimere sig, skal virksomheden eller personen træffe yderligere foranstaltninger for at sikre kundens rette identitet. Dette kan eksempelvis ske ved at træffe en eller flere af følgende foranstaltninger:

- 1) Sikre, at kundens identitet fastslås ved supplerende dokumentation.
- 2) Kontrollere eller verificere de udleverede dokumenter eller kræve en bekræftende attestation fra en af de i § 1, stk. 1, nr. 1-11, nævnte virksomheder eller personer.
- 3) Kræve, at den første betaling i forbindelse med transaktionerne foretages via en konto åbnet i kundens navn i et pengeinstitut.

Stk. 3. Ved grænseoverskridende korrespondentbankforbindelser med institutter fra lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, skal de af loven omfattede pengeinstitutter, realkreditinstitutter og udstedere af elektroniske penge, inden der etableres nye korrespondentbankforbindelser,

- 1) indhente tilstrækkelige oplysninger om modparten til fuldt ud at forstå, hvori dens virksomhed består, og på grundlag af offentligt tilgængelige oplysninger bedømme det pågældende instituts renommé og tilsynets kvalitet,
- 2) vurdere modpartens kontrol med, at der ikke foregår hvidvask eller finansiering af terrorisme,
- 3) indhente godkendelse hos den øverste daglige ledelse til,
- 4) sikre sig, at korrespondentbanken har kontrolleret kundernes identitet og løbende vurderer relevante oplysninger om de kunder, der har direkte adgang til korrespondentbankens konto hos en person eller virksomhed omfattet af denne lov, samt sikre sig, at korrespondentbanken kan levere relevante kundeoplysninger på forespørgsel fra den, som fører kontoen til, og
- 5) dokumentere fastlæggelsen af ansvarsfordelingen mellem instituttet og korrespondentbanken.

Stk. 4. De af loven omfattede virksomheder og personer skal

- 1) være i besiddelse af tilstrækkelige procedurer til at afgøre, om kunden er en politisk udsat person bosiddende i et andet land,
- 2) indhente den øverste daglige ledelses godkendelse ved etablering af forretningsforbindelser med sådanne kunder,
- 3) træffe rimelige foranstaltninger for at indhente oplysninger om formue- og indtægtskilderne, der er omfattet af forretningsforbindelsen eller transaktionen, og
- 4) løbende være opmærksomme på forretningsforbindelsen.

Stk. 5. For kundeforhold med en politisk udsat person bosiddende i et andet land skal den øverste daglige ledelse godkende fortsættelse af kundeforhold, som er etableret før den 1. januar 2007.

Stk. 6. Pengeinstitutter, realkreditinstitutter og udstedere af elektroniske penge må ikke indgå eller opretholde en korrespondentbankforbindelse med et tomt bankselskab og skal træffe rimelige foranstaltninger for at undgå forbindelse med et kreditinstitut, som er kendt for at tillade, at tomme bankselskaber anvender dets konti.

Stk. 7. Virksomheder og personer omfattet af loven skal være særlig opmærksomme på risici for hvidvask og terrorfinansiering, der kan opstå i forbindelse med produkter eller transaktioner, som kan fremme anonymitet, og træffe foranstaltninger, hvis det er nødvendigt for at forhindre, at produkterne eller transaktionerne anvendes til hvidvask og terrorfinansiering.

Undtagelse fra kravene om legitimation m.v.

§ 20. Legitimationskravet i § 12 og § 19, stk. 2, kan undlades med hensyn til følgende produkter og transaktioner:

- 1) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, hvis den årlige præmie er på et beløb, der modsvare 1.000 euro eller derunder, eller hvis en engangspræmie er på et beløb, der modsvare 2.500 euro eller derunder.
- 2) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, der indgås i medfør af en arbejdskontrakt eller den forsikredes erhvervmæssige virksomhed, forudsat at aftalerne ikke indeholder en tilbagekøbsmulighed eller kan anvendes som sikkerhed for lån.
- 3) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, hvor præmien eller bidraget skal debiteres på kundens konto i et pengeinstitut.
- 4) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, der indgås i medfør af en arbejdskontrakt eller den forsikredes erhvervmæssige virksomhed, med en begrænset tilbagekøbsmulighed, når der foretages legitimation i henhold til § 12, hvis kunden benytter tilbagekøbsmuligheden.
- 5) Elektroniske penge som defineret i § 308, stk. 1, 2. og 3. pkt., i lov om finansiel virksomhed,
 - a) hvor der for ikke genopladelige kort maksimalt kan lagres 150 euro, eller
 - b) hvor der for genopladelige kort maksimalt kan lagres op til 2.500 euro inden for et kalenderår, og hvor der maksimalt kan indløses 1.000 euro inden for et kalenderår.

Stk. 2. Uanset transaktionens størrelse eller produktets karakter skal der kræves legitimation, når der er mistanke om, at transaktionen har tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, der er omfattet af underretningspligten i § 7.

Stk. 3. På baggrund af beslutninger fra Kommissionen kan Finanstilsynet fastsætte regler om, at andre produkter eller transaktioner kan undtages.

§ 21. Legitimationskravene i § 12 gælder ikke, når kunden er

- 1) en af de i § 1, stk. 1, nr. 1-11 og 19, nævnte virksomheder eller en tilsvarende virksomhed med hjemsted i et land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område omfattet af 3. hvidvaskdirektiv, eller en tilsvarende virksomhed etableret i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, og som er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og der føres kontrol med overholdelsen af disse krav,
- 2) en virksomhed, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, eller
- 3) en indenlandsk offentlig myndighed.

Stk. 2. Legitimationskravene i § 12 gælder ikke, når den reelle ejer har midler på en notars eller advokats fælles klientkonto, såfremt notaren eller advokaten selv er undergivet regler svarende til denne lov. Det er en betingelse, at oplysninger om den reelle ejers identitet m.v. gøres tilgængelige for det kontoførende institut, når instituttet spørger herom.

Stk. 3. Der skal i alle tilfælde indhentes tilstrækkelig information til at fastslå, at kunden er omfattet af en af de i stk. 1 og 2 nævnte undtagelser.

Stk. 4. På baggrund af beslutninger fra Kommissionen kan Finanstilsynet fastsætte regler om, at andre virksomheder og personer kan undtages.

§ 22. Hvis det besluttes af Kommissionen, kan Finanstilsynet bestemme, at personer og virksomheder omfattet af loven ikke kan anvende undtagelsen i § 21 over for kredit- og finansieringsinstitutter eller børsnoterede virksomheder eller andre enheder fra et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område.

Opbevaring af identitetsoplysninger m.v.

§ 23. De af loven omfattede virksomheder og personer skal opbevare identitetsoplysninger i mindst 5 år efter, at kundeforholdet er ophørt. Kopi af legitimationsdokumenter, der er indhentet i medfør af §§ 12, 14, 18 og 19, kan opbevares.

Stk. 2. Dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner skal opbevares, så de kan fremfindes samlet i mindst 5 år efter transaktionernes gennemførelse. Dette gælder også de i medfør af § 6, stk. 2, noterede oplysninger.

Stk. 3. Ophører virksomheden, skal den senest fungerende ledelse sørge for, at identitetsoplysninger m.v. fortsat opbevares i overensstemmelse med stk. 1 og 2. Opløses en virksomhed ved skifterettens mellemkomst, kan skifteretten beslutte, at andre end den senest fungerende ledelse skal opbevare identitetsoplysningerne m.v.

Filialer og dattervirksomheder i tredjelande

§ 24. De af lovens § 1, stk. 1, nr. 1-7 og 10-12, omfattede virksomheder skal sikre, at deres filialer og dattervirksomheder, der er etableret i lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har foranstaltninger med hensyn til kundelegitimation og opbevaring af identitetsoplysninger m.v., der svarer til kravene i 3. hvidvaskdirektiv, i det omfang landets lovgivning tillader dette.

Stk. 2. Hvis lovgivningen i det i stk. 1 nævnte land ikke tillader anvendelsen af tilsvarende foranstaltninger som nævnt i stk. 1, skal virksomheden underrette den myndighed, som påser virksomhedens overholdelse af

denne lov, jf. kapitel 8. Virksomheden skal endvidere sikre sig, at risikoen for hvidvask og terrorfinansiering i filialen eller dattervirksomheden imødegås på anden vis.

Stk. 3. De i stk. 1 nævnte virksomheder skal sørge for, at deres filialer og dattervirksomheder, der er etableret i lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har skriftlige interne regler vedrørende kundelegitimation og opbevaring af registreringer svarende til kravene i § 25, stk. 1, i det omfang landets lovgivning tillader dette.

Kapitel 5

Interne regler og uddannelse m.v.

§ 25. De af loven omfattede virksomheder og personer skal udarbejde tilstrækkelige skriftlige interne regler om kundelegitimation, indberetning, opbevaring af registreringer, intern kontrol, risikovurdering, risikostyring, ledelseskontrol og kommunikation samt uddannelses- og instruktionsprogrammer for medarbejderne for at forebygge og forhindre hvidvask og terrorfinansiering.

Stk. 2. Virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-12, skal udpege en person på ledelsesniveau, der skal sikre, at virksomheden eller personen overholder pligterne efter loven, de regler, der er udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Stk. 3. De af § 1 omfattede virksomheder og personer skal sørge for, at den i stk. 2 udpegede ledelsesperson har adgang til kundeoplysninger og andre relevante oplysninger for at sikre, at virksomheder og personer overholder pligterne efter denne lov.

Stk. 4. De af § 1 omfattede virksomheder og personer skal sørge for, at deres ansatte er bekendt med de pligter, som fremgår af denne lov.

Stk. 5. I ansættelsesforhold påhviler de i stk. 1 og 2 nævnte pligter arbejdsgiveren.

Stk. 6. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte krav.

Kapitel 6

Tavshedspligt og ansvar

§ 26. De underretninger og oplysninger, som virksomheder og personer omfattet af denne lov giver i god tro i medfør af § 7 og standsning af transaktioner i medfør af § 7, stk. 4, påfører ikke virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar. Videregivelse af oplysninger i forbindelse hermed anses ikke som et brud på en eventuel tavshedspligt.

§ 27. Virksomheder og personer omfattet af denne lov, ledelse og ansatte i disse virksomheder og hos disse personer samt revisorer eller andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden eller personen, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller terrorfinansiering, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan videregives til de myndigheder og organisationer, der påser denne lovs overholdelse.

Stk. 3. Forbuddet i stk. 1 forhindrer ikke advokater, revisorer, eksterne bogholdere og skatterådgivere i at fraråde deres klient at udøve ulovlig virksomhed.

Stk. 4. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan videregives til virksomheder, der tilhører samme gruppe som defineret i artikel 2, nr. 12, i direktiv 2002/87/EF.

Stk. 5. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan videregives mellem personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 13-15, hvis både den person, der videregiver oplysningerne, og den person, oplysningerne videregives til, udøver deres virksomhed inden for samme juridiske enhed eller netværk.

Stk. 6. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan videregives mellem personer eller virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-14, forudsat

- 1) at oplysningerne vedrører en virksomhed eller person, der er kunde hos både den virksomhed eller person, som videregiver oplysningerne, og den virksomhed eller person, der modtager oplysningerne, og at oplysningerne vedrører en transaktion, som involverer begge parter,
- 2) at den virksomhed eller person, der videregiver oplysningerne, og den virksomhed eller person, der modtager oplysningerne, har samme profession,
- 3) at den virksomhed eller person, der videregiver oplysningerne, og den virksomhed eller person, der modtager oplysningerne, er underlagt ensartede krav, for så vidt angår tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger, og
- 4) at de udvekslede oplysninger kun anvendes til at forebygge hvidvask og finansiering af terrorisme.

Stk. 7. Oplysninger som nævnt i stk. 4-6 kan kun videregives til virksomheder og personer, der har hjemsted eller er hjemmehørende i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, hvis virksomheden eller personen er underlagt krav om bekæmpelse af

hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og der føres kontrol med overholdelsen af disse krav.

§ 28. Finanstilsynet skal informere de øvrige medlemsstater og Kommissionen om sager, hvor de beslutter, at et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og at der føres kontrol med overholdelsen af disse krav.

§ 29. Såfremt Kommissionen træffer beslutning herom, kan Finanstilsynet bestemme, at virksomheder og personer omfattet af loven ikke må videregive oplysninger til lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, i medfør af § 27.

Kapitel 7

Falske penge

§ 30. Virksomheder og personer, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder personer og virksomheder, hvis aktivitet består i at veksle pengesedler og mønter i forskellig valuta, har pligt til at tage alle sedler og mønter, som de ved eller har tilstrækkelig grund til at tro er falske, ud af omløb. Falske sedler og mønter skal straks overgives til politiet.

Kapitel 8

Registrering og tilsyn m.v.

§ 31. Personer og virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11 og 18, skal registreres hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for at kunne udøve denne virksomhed.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal nægte at registrere de i stk. 1 nævnte personer og virksomheder, hvis de nævnte personer eller medlemmer af ledelsen eller reelle ejere af virksomheden er dømt for et strafbart forhold og det udviste forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven.

Stk. 3. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal afregistrere en af de i stk. 1 nævnte personer og virksomheder, hvis en registreret person eller et medlem af ledelsen eller reelle ejere af en registreret virksomhed ikke opfylder kravet i stk. 2.

§ 32. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11 og 15-18, overholder denne lov,²⁾ de regler, der er udstedt i medfør heraf, og forordninger udstedt af Europa-Parlamentets og Rådet indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen påser endvidere, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11, overholder Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler.

Stk. 2. Tilsynet efter stk. 1 med virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 15-18, sker på grundlag af en risikovurdering.

Stk. 3. De i stk. 1 nævnte virksomheder og personer skal give Erhvervs- og Selskabsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet med overholdelsen af denne lov, de regler, der er udstedt i medfør heraf, og forordninger udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Stk. 4. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11, med henblik på indhentelse af oplysninger, herunder ved inspektioner.

Stk. 5. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan påbyde de virksomheder og personer, som er nævnt i stk. 1, inden en frist fastsat af styrelsen at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i hvidvaskloven, de regler, der er fastsat i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, eller forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Stk. 6. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan benytte fremmed bistand ved tilsyn efter stk. 1.

§ 33. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan for de i § 31 nævnte virksomheder og personer fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, og hvilke forhold anmeldere eller andre selv kan indsende og registrere elektronisk i styrelsens edb-system ved at benytte digital eller tilsvarende elektronisk signatur, samt om brugen af dette system.

§ 34. Finanstilsynet påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-10 og 12, overholder loven, de regler, der er udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Stk. 2. Personer og virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 12, skal registreres hos Finanstilsynet for at kunne udøve denne virksomhed.

Stk. 3. Finanstilsynet skal nægte at registrere de i stk. 2 nævnte personer og virksomheder, hvis de nævnte personer eller medlemmer af ledelsen eller reelle ejere af virksomheden er dømt for et strafbart forhold og det

udviste forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Straffelovens § 78, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Finanstilsynet skal afregistrere de i stk. 2 nævnte personer og virksomheder, hvis en registreret person eller et medlem af ledelsen eller reelle ejere af en registreret virksomhed er dømt for et strafbart forhold og det udviste forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Straffelovens § 78, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. De i stk. 1 nævnte virksomheder og personer skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet med overholdelsen af denne lov,³⁾ de regler, der er udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder og organer.

Stk. 6. Finanstilsynet kan til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til virksomheder og personer omfattet af stk. 1 med henblik på at indhente oplysninger, herunder ved inspektioner.

Stk. 7. Finanstilsynet kan påbyde de virksomheder og personer, som er nævnt i stk. 1, inden for en frist fastsat af tilsynet at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i hvidvaskloven, de regler, der er fastsat i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordninger om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, eller forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

§ 34 a. Advokatrådet påser, at advokater omfattet af § 1, stk. 1, nr. 13 og 14, overholder loven og de regler, der er udstedt i medfør heraf, samt Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. § 32, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse for Advokatrådet. Tilsynet sker på grundlag af en vurdering af risikoen for overtrædelse af bestemmelserne, som er nævnt i 1. pkt.

Stk. 2. Advokatrådet kan påbyde advokater inden for en frist fastsat af Advokatrådet at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i denne lov, de regler, der er fastsat i medfør heraf, eller Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Kapitel 9

Tilbage melding

§ 35. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet kan, såfremt efterforskningsmæssige hensyn ikke taler imod, give den underrettede meddelelse om status i sagen, herunder om der er rejst sigtelse, ligesom der kan gives underretning om sletning i hvidvaskregisteret hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og om endelig afgørelse, ved domfældelse eventuelt i form af en dom eller domsekstrakt.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte meddelelser må ikke uberettiget videregives til andre.

Kapitel 10

Klagebestemmelser

§ 36. Afgørelser truffet af Finanstilsynet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven samt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, kan af den, som afgørelsen retter sig mod, indbringes for Erhvervsankenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Kapitel 11

Straf

§ 37. Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af § 2, § 6, stk. 2, § 7, stk. 1, 2. pkt., stk. 3 og stk. 4, 1. pkt., § 11, § 12, stk. 1-6, § 13, stk. 1, 1. og 3. pkt., stk. 2 og stk. 3, 2. pkt., §§ 14 og 15, stk. 1, 1. pkt., § 15, stk. 2, § 16, stk. 1, § 19, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3-6, § 23, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., § 24, § 25, stk. 1-4, § 27, stk. 1, § 30, 2. pkt., § 31, stk. 1, § 32, stk. 3, og § 34, stk. 2 og 5, straffes med bøde. Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af § 35, stk. 2, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens regler

Stk. 2. Ved særlig grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af § 2, § 7, stk. 1, 2. pkt., stk. 3 og stk. 4, 1. pkt., § 12, stk. 1-6, § 14, § 15, og § 23, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., kan straffen stige til fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 3. I regler udstedt i medfør af loven kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i reglerne.

Stk. 4. Undlader en person eller virksomhed at opfylde de pligter, som efter loven påhviler dem i medfør af § 32, stk. 3, og § 34, stk. 5, kan henholdsvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Finanstilsynet som tvangsmiddel pålægge personen, virksomheden eller de for virksomheden ansvarlige personer daglige eller ugentlige bøder.

Stk. 5. Med bøde straffes en person eller virksomhed, der ikke efterkommer et påbud, der er givet i medfør af § 32, stk. 5, eller § 34, stk. 7.

Stk. 6. Forsættelig eller groft uagtsom overtrædelse af artikel 5 og artikel 6, stk. 2, artikel 7, stk. 1, artiklerne 8, 9, 11 og 12, og artikel 13, stk. 3-5, Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler straffes med bøde. Ved særlig grove eller omfattende forsættelige overtrædelser kan straffen stige til fængsel i indtil 6 måneder.

Stk. 7. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 12

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

§ 38. (Udelades her)

§ 39. Bestemmelserne i § 31, stk. 2 og 3, gælder ikke for virksomheder og personer, der udøver virksomhed omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11 og 18, på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 40. (Udelades her)

§ 41. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

(Øvrige bestemmelser om ikrafttræden m.v. udelades)

Bilag 1

1. Modtagelse af indlån og andre tilbagebetalingspligtige midler.
2. Udlånsvirksomhed, herunder bl.a.
 - forbrugerkreditter,
 - realkreditlån,
 - factoring og diskontering,
 - handelskreditter (inkl. forfaitering).
3. Finansiell leasing.
4. Betalingstjenester som omfattet af bilag 1 i lov om betalingstjenester.
5. Udstedelse og administration af betalingsmidler (kreditkort, rejsechecks, bankveksler).
6. Sikkerhedsstillelse og garantier.
7. Transaktioner for egen eller kunders regning vedrørende
 - a) pengemarkedsinstrumenter (checks, veksler, indskudsbeviser m.v.),
 - b) valutamarkedet,
 - c) finansielle futures og optioner,
 - d) valuta- og renteinstrumenter samt
 - e) værdipapirer.
8. Medvirken ved emission af værdipapirer og tjenesteydelser i forbindelse hermed.
9. Rådgivning til virksomheder vedrørende kapitalstruktur, industristrategi og dermed beslægtede spørgsmål og rådgivning samt tjenesteydelser vedrørende sammenslutning og opkøb af virksomheder.
10. Pengeformidling (money broking).
11. Porteføljeadministration og -rådgivning.
12. Opbevaring og forvaltning af værdipapirer.
13. Boksudlejning.

Officielle noter

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (2005/60/EF) af 26. oktober 2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (EU-tidende 2005, L 309, s. 15) og Kommissionens direktiv 2006/70/EF af 1. august 2006 om fastsættelse af gennemførelsesforanstaltninger til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60 for så vidt angår definitionen af "politisk udsat person" og de tekniske kriterier for lempede procedurer med hensyn til kundelegitimation og for undtagelse i tilfælde, hvor en finansiell aktivitet udøves lejlighedsvis eller i et meget begrænset omfang, (EU-tidende 2006, L 214, s. 29). I loven er medtaget visse bestemmelser fra Rådets forordning nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, (EF-tidende 2001 nr. L 181, s. 6) og Rådets forordning nr. 1339/2001 af 28. juni 2001 om udvidelse af virkningerne af forordning (EF) nr. 1338/2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta, (EF-tidende 2001 nr. L181, s. 11). Ifølge artikel 249 i EF-traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i loven er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningernes umiddelbare gyldighed i Danmark.

E. Oplysninger om eventuel beløbsmodtager	
Navn:	
Adresse:	
Postnr.:	By:
Land:	
Cpr. nr. / CVR nr.:	
Tlf.:	Telefax:
Bank:	Kontonummer:
Er transaktionen gennemført, under overvejelse eller afvist:	

F. Beskrivelse af begrundelse for mistanken:

Dato:

Underskrift:

HVIDVASKSEKRETARIATET
Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet
November 2008

INDIKATORER
PÅ EVENTUEL HVIDVASK AF UDBYTTE
ELLER FINANSIERING AF TERRORISME

INDHOLD

- 1. Generelle indikatorer**
 - A. Kundens adfærd, forhold m.v.**
 - 1. Tilbageholdenhed med oplysninger**
 - 2. Identifikationsforhold m.v.**
 - 3. Tegn på, at der handles på andres vegne**
 - 4. Fremtoning**
 - 5. Kendskab til kundens forhold**
 - 6. Kundens adfærd eller forhold i øvrigt**
 - 7. Geografiske relationer**
 - B. Store kontantbeløb**
 - C. Atypiske betalinger**
 - D. Atypiske kontobevægelser**
- 2. Valutaveksling**
- 3. Pengeoverførsler og – forsendelser**
- 4. Betalingsmønstre, varehandel og regnskaber**
- 5. Ejendomshandel og lån i fast ejendom**
- 6. Børshandel og investeringer**
- 7. Rådgivning**
- 8. Stiftelse, køb eller administration af juridiske personer**
- 9. Forsikring**
- 10. Indsamlings- eller foreningsvirksomhed og samlekonti**

INDIKATORER PÅ EVENTUEL HVIDVASK AF UDBYTTE ELLER FINANSIERING AF TERRORISME

De indikatorer, der nævnes i det følgende, er især tænkt som en hjælp til de personer og virksomheder, der er omfattet af hvidvaskloven, og som har pligt til at underrette Hvidvasksekretariatet hos Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, hvis de får mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, og denne mistanke ikke kan afkræftes. Men mange indikatorer har også interesse for andre, der i henhold til lovgivning har pligt eller ret til at give en sådan underretning.

Det bemærkes, at del af indikatorerne også er relevante i relation til de FN-sanktionsresolutioner (gennemført i EU ved forordninger), der indeholder forbud mod finansiel bistand m.v. i relation til forskellige lande, personer, grupper og enheder. Endvidere er flere relevante i relation til SKATs virksomhed, herunder eksport og kontrollen med deklaration af ind- og udførsel af likvide midler svarende til 10.000 EUR eller mere.

Indikatorer er forskellige forhold, der kan give anledning til at overveje, om der kan være tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, og i tvivlstilfælde få nærmere oplysninger.

Der kan naturligvis være tale om helt lovlige forhold, selv om flere af indikatorerne foreligger.

De fleste indikatorer er udledt fra sager fra hele verden og kan tjene som inspiration til at ”tænke i hvidvaskbaner” eller til at overveje, om der kan foreligge finansiering af terrorisme. For så vidt angår eksempler på faktiske sager og konkrete hvidvaskmetoder kan henvises til følgende:

1. www.fatf-gafi.org (Methods & Trends under Publications)
2. www.egmontgroup.org (Sanitized Cases under Library)
3. www.politi.dk og www.rigsadvokaten.dk (Hvidvasksekretariatets årsberetninger på dansk og engelsk)

Den vigtigste indikator er, at man selv oplever en kunderelation som mere eller mindre atypisk

Kendskabet til ”normale kunder” – der er baggrunden for, at man kan blive opmærksom på det atypiske – kan ikke beskrives med eksempler. Det er den enkeltes kundeerfaring, der får den pågældende til at undre sig lidt og undersøge nærmere.

Nogle indikatorer er relevante for mange underretningspligtige. De beskrives under ”Generelle indikatorer”. Andre er relevante for et mere begrænset antal underretningspligtige. Disse indikatorer anføres særskilt.

1. GENERELLE INDIKATORER

1.A. Kundens adfærd, forhold m.v.

1.A.1. Tilbageholdenhed med oplysninger

- 1) Uvillighed til at give identitetsoplysninger og referencer.
- 2) Ingen eller tøvende oplysninger om, hvor midler hidrører fra.
- 3) Uvillighed til at dokumentere, at midler hidrører fra arv, spil m.v. som oplyst af kunden.
- 4) Långiver ved et større lån fra udlandet oplyses at ville være anonym eller ikke at ville kontaktes.
- 5) Kunden vil ikke give nærmere oplysninger, før han ved, hvad der oplyses til offentlige myndigheder.
- 6) Tilbageholdenhed med oplysninger om påtænkt brug af en konto og/eller forventede aktiviteter.

1.A.2. Identifikationsforhold m.v.

- 1) Kunden har en postboksadresse eller en c/o-adresse.
- 2) Kundens adresse er et kontorhotel.
- 3) Kundens adresseforhold er vanskelige at verificere.
- 4) Postadressen for korrespondance er en anden end kundens officielle adresse.
- 5) Den oplyste adresse eksisterer ikke.
- 6) Den oplyste adresse har et stort antal tilmeldte eller en meget stor gennemstrømning af beboere, eller der er andre oplysninger, der indicerer, at den ikke er den egentlige bopæl eller domiciladresse.
- 7) Bopælen eller domiciladressen harmonerer ikke med kundens økonomiske dispositioner.
- 8) Kunden skifter hyppigt adresse.
- 9) Kunden er en virksomhed, hvis navn og formål ikke harmonerer med dens transaktioner.
- 10) Kunden kan ikke umiddelbart fremskaffe supplerende legitimationspapirer.
- 11) Legitimationspapirer virker ubrugte.
- 12) Legitimationspapirer er tilsmudsede, så det er svært at læse de nødvendige oplysninger.
- 13) Kunden ønsker ikke et udenlandsk pas ambassadeverificeret, uden at dette har en god begrundelse.

1.A.3. Tegn på, at der handles på andres vegne

- 1) Kunden ledsages af andre, der holder sig i baggrunden eller lige uden for.
- 2) Kunden læser op fra en seddel, han øjensynlig ikke selv har skrevet.
- 3) Kunden får instruktioner fra andre.
- 4) Kunden virker i tvivl, når han skal besvare uddybende spørgsmål.
- 5) Kunden repræsenterer en virksomhed, men synes at mangle erhvervmæssig baggrund.
- 6) Fuldmagt til andres hævnning virker ikke velbegrundet.
- 7) Korrespondance skal sendes til en anden end kunden.
- 8) Kunden skal have oplysninger om, hvad der er overført til kontoen, før der hæves større kontantbeløb eller overføres til udlandet.

1.A.4. Fremtoning

- 1) Kundens påklædning og adfærd harmonerer ikke med transaktionens størrelse.
- 2) Kunden forsøger at undgå øjenkontakt.
- 3) Påklædning og kropsholdning vil vanskeliggøre genkendelse fra videoovervågning.
- 4) Kunden virker nervøs og usikker.

1.A.5. Kendskabet til kundens forhold

- 1) Kunden er på overførselsindkomst, der ikke harmonerer med transaktionen.
- 2) Kunden er kendt med kriminel fortid.
- 3) Kunden er nærtstående til person med kendt kriminel fortid.
- 4) Kunden er kendt som dårlig betaler, men har pludselig mange penge.
- 5) En lønmodtagers konto har pludselig atypiske transaktioner.
- 6) Kunden er kendt som dårlig betaler og indfrier pludselig sin forfaldne gæld.
- 7) Kunden indfrier pludselig større uforfaldne gældsposter, der har været afdraget løbende.
- 8) Pludselig forandring af kundens livsstil.
- 9) Kunden kører i meget dyre biler, der ikke harmonerer med indkomstforholdene.
- 10) Kunden lejer eller leaser dyre aktiver (f.eks. fast ejendom eller biler), der ikke harmonerer med indkomstforholdene.

1.A.6. Kundens adfærd eller forhold i øvrigt

- 1) Kunden viser ikke interesse for omkostninger eller forrentning.
- 2) Kunden vælger ikke den enkleste transaktionsform.
- 3) Kunden har ingen tilknytning til det område, hvor kundeforholdet etableres.

- 4) Danmark indgår som et fordyrende mellemlid i en transaktion uden en naturlig forklaring på valget.
- 5) Kunden har mange konti både i eget og selskabers navn og/eller har fuldmagt til mange konti.
- 6) Kunden giver en ret udførlig forklaring på baggrunden for kundeforholdet eller for transaktionen, der virker indstuderet.
- 7) Kunden reagerer ikke på henvendelser til den oplyste adresse.
- 8) Kunden har mange nyoprettede selskaber.
- 9) Kunden optager lån mod deponering af tilsvarende værdier.
- 10) Kunden har selskaber i udlandet, der ikke er begrundet i kundens virksomhed.
- 11) Kunden forklarer dyre aktiver med, at de er lånt eller finansieret af tredjemand.
- 12) Kunden anvender et betalingskort fra et land, der ikke er kundens bopælsland.

1.A.7. Geografiske relationer

- 1) Der indgår lande omfattet af FN- eller EU-sanktioner i transaktioner.
- 2) Der indgår andre særlige risikoområder i transaktioner (f.eks. narkotikaproducerende lande, skattelylande, konfliktområder, off-shore jurisdiktioner).
- 3) Der indgår lande med meget korruption eller kriminalitet i transaktioner.

1.B. Store kontantbeløb

- 1) Kunden betaler for en ydelse med store kontantbeløb.
- 2) Kunden indsætter kontantbeløb, der ikke harmonerer med hans erhverv.
- 3) Kunden indsætter kontantbeløb, der ikke harmonerer med sædvanlige betalingsmetoder for hans varetyper.
- 4) Kunden betaler med/indsætter/deponerer kontantbeløb, der øjensynlig lige er hentet i en bank.
- 5) Kunden betaler større beløb med mindre, evt. krøllede sedler.
- 6) Kundens oplysninger om, hvorfor der betales kontant, virker tøvende eller indstuderede.
- 7) Kunden har en erhvervsvirksomhed, der indebærer mange kontantbetalinger, men omsætningen forekommer atypisk god set ud fra de kontantbeløb, kunden kommer med.
- 8) Mindre sedler (evt. snavsede og/eller krøllede) ønskes omvekslet til større sedler.
- 9) Kunden kommer med kontanter, der er bundtet eller indpakket på en for kunden usædvanlig måde.
- 10) Kunden er i sin bankboks umiddelbart før indsættelse af større kontantbeløb.

1.C. Atypiske betalinger

- 1) Tilbagebetaling af et lån kort efter etablering af låneforholdet.
- 2) Betaling til eller via lande, der er atypiske i forhold til, hvad der betales for.
- 3) Betaling til lande, der er helt uden forbindelse med handelen eller sælger.
- 4) Atypisk mange eller store indbetalinger i form af spillegevinster, arv m.v.

1.D. Atypiske kontobevægelser

- 1) Åbning af en konto for et nyt selskab, hvor der indsættes mere end forventet på baggrund af de foreliggende oplysninger.
- 2) Store og usædvanlige kontanthævninger fra en virksomhedskonto.
- 3) Indsættelse af beløb i forskellige filialer af banken.
- 4) En konto begynder pludselig at få indsat beløb fra udlandet, og tømmes ved jævnlige, mindre kontanthævninger.
- 5) Store kontantindbetalinger, der ikke harmonerer med kundens kendte økonomiske forhold.
- 6) Kundens konto begynder at have større kontantindbetalinger end normalt.
- 7) Kunden har flere konti, hvor der uden særlig grund indsættes kontanter på flere af dem samme dag.
- 8) Der er mange eller større overførsler fra en virksomhed til kontohavere, der øjensynlig ikke har nogen relation til virksomhedens arbejdsområde.
- 9) Et nystiftet selskab modtager store beløb fra udlandet, der kort efter videresendes til et eller flere selskaber i udlandet.
- 10) En personlig konto, hvor det ikke er oplyst, at det er en ekstra konto med et specifikt formål, har ikke de sædvanlige transaktioner for en personlig konto.
- 11) Der er flere transaktioner med offshore banker, der ikke er begrundet i kundens virksomhed.
- 12) Eneste kontobevægelser er overførsler til eller fra udlandet.
- 13) En nyoprettet konto får indsat et moderat beløb fra udlandet, der overføres til udlandet kort efter, og modtager kort efter et stort beløb fra udlandet, der også skal overføres.
- 14) En overvejende inaktiv konto har pludselig mange bevægelser.
- 15) En personlig konto anvendes til virksomhedsrelaterede transaktioner.
- 16) Kontoen bruges især til indsættelse af kontantbeløb og overførsler til udlandet.
- 17) En konto får atypisk overført større beløb, og tilsvarende beløb, eventuel f.eks. 10 % mindre, hæves kort efter kontant.

2. VALUTAVEKSLING

- 1) Køb af valuta for store kontantbeløb.
- 2) Veksling af større beløb eller jævnligt, uden at det er begrundet i kundens erhverv.
- 3) Større vekslinger mellem udenlandske valutaer
- 4) Kunden synes ikke at vide, præcis hvilket beløb der veksles.
- 5) Kunden ser sig hele tiden omkring og følger ikke med i optællingen af pengene.

3. PENGEOVERFØRSLER OG -FORSENDELSER

- 1) Overførsler, hvor der betales med store kontantbeløb.
- 2) Overførsler til lande, der ikke har naturlig forbindelse til kundens personlige eller erhvervsmæssige forhold.
- 3) Overførsler, der ikke harmonerer med kundens økonomiske forhold.
- 4) Kunden synes først efter optælling at vide, hvilket beløb der overføres.
- 5) Kunden viser ikke interesse for, hvad overførslen koster.
- 6) Kunden har ingen forbindelse til Danmark og kan ikke tilstrækkeligt forklare, hvorfor der overføres penge fra Danmark.
- 7) Kunden har et papir med oplysninger om betalingsmodtager, men bliver usikker, hvis der spørges til eventuel anførsel af betalingsformål.
- 8) Større eller gentagne overførsler mellem en juridisk persons konto og en personlig konto, især hvis den juridiske person ikke er dansk.
- 9) Der overføres større beløb til udenlandske selskaber med kontorhoteladresser.
- 10) Større eller hyppige forsendelser af penge.
- 11) Jævnlig værdiforsendelser, der ikke er begrundet i den pågældendes virksomhed.

4. BETALINGSMØNSTRE, VAREHANDEL OG REGNSKABER

- 1) Pludselige ændringer i lande, virksomheden modtager penge fra, uden forklaring herpå.
- 2) Fakturering i atypisk valuta eller via atypiske mellemed.
- 3) Transaktioner med særlige risikoområder (f.eks. narkotikaproducerende lande, skattelylande, konfliktområder, off-shore jurisdiktioner).
- 4) Der indgår lande med meget korruption eller kriminalitet i transaktioner.
- 5) Indtægt fra ikke-dokumenteret udenlandsk virksomhed (selskaber, konsulenthonorarer m.v.).
- 6) Baggrunden for udgifter er vanskelig at verificere (betaling til agenter, konsulenter, for knowhow m.v.).
- 7) Tegn på, at der sker over- eller underfakturering i en virksomhed.
- 8) Indtægter er vanskelig at verificere.
- 9) Bankkonti har poster, der tyder på, at tredjemand har fået lov til at bruge dem.
- 10) Transaktionsbilledet indikerer, at kreditkort anvendes af tredjemand i udlandet.
- 11) Indtægten er atypisk god for den form for virksomhed.
- 12) Nogle faktureringsveje er atypiske.
- 13) Nogle betalingsveje er atypiske.
- 14) Nogle handelspartnere er atypiske.
- 15) Transaktioner tyder på, at kunden er den reelle ejer af en virksomhed, der fremstår som ikke relateret til kunden.

- 16) Nogle varer er købt eller solgt til atypiske priser.
- 17) Der er handlet med varer, der ikke har været i Danmark, og hvis eksistens ikke eller kun vanskeligt kan verificeres, uden at det er begrundet i den varetype, der er normal for den aktuelle erhvervsvirksomhed.
- 18) Der faktureres ikke til købers bopælsland.
- 19) Der betales ikke til sælgers bopælsland.
- 20) Der er valgt en atypisk dyr transportform til forsendelser i forhold til indholdet ifølge transportpapirerne.
- 21) Omkostningerne er atypisk lave i forhold til den oplyste omsætning.
- 22) Et normalt stort varelager er pludselig nedbragt til regnskabsopgørelsen.
- 23) Faktureret køb eller salg harmoner ikke med lagerplads eller oplagringsudgifter.
- 24) Virksomhedens samlede økonomiske forhold adskiller sig væsentligt fra tilsvarende virksomheder.
- 25) Der er sket forudbetalinger uden sikkerhed til nye handelspartnere.
- 26) Handel med udlandet er pludselig steget markant.
- 27) Fakturaer og transportpapirer stemmer ikke overens.
- 28) Der er debet- eller kreditnotaer, der ikke er bogført.
- 29) Der er aktiver, der ikke er bogført.
- 30) Atypisk stor indtægt fra betaling af erstatning/bod for misligholdte kontrakter.
- 31) Mange transaktioner med lande, hvorfra det kan være vanskeligt at få kontroloplysninger m.v.
- 32) Tegn på, at lån fra udlandet er loan-back arrangementer.
- 33) Bankkontobevægelser harmonerer ikke med virksomhedens aktiviteter.
- 34) Der er øjensynlig mange køberindbetalinger på en konto, men ikke varebetalinger m.v.
- 35) Der er salg af aktiver til formentlig underpris og køb af stort set tilsvarende aktiver til formentlig overpris i et selskab, hvis økonomiske situation er dårlig.
- 36) Atypisk store aflejringer i en virksomhed fra handler, hvor virksomheden kun har været mellemlid.
- 37) Atypiske apportindskud eller kapitalforhøjelser i selskaber.
- 38) Virksomheden handler typisk med tab.
- 39) Virksomheden indgiver ikke regnskaber.
- 40) Virksomheden handler med produkter, der kan kræve eksporttilladelse, til lande, der er omfattet af FN- eller EU-sanktioner eller kendt som transitlande til sådanne lande (f.eks. krypteringsprodukter til Iran).
- 41) Virksomhedens omsætning er atypisk stor set i forhold til antallet af ansatte og vareforbrug.

5. EJENDOMSHANDEL OG LÅN I FAST EJENDOM

- 1) Et stort beløb i kontanter indgår i betalingen.
- 2) Køberen vil ikke betale alt ved bankoverførsel eller ved check.
- 3) Ejendommen købes ubeset.
- 4) Fast ejendom købes for tredjemand, uden at der er nogen klar forbindelse mellem købers repræsentant og køber.

- 5) Betaling overføres fra et land, som køber ikke har nogen oplyst tilknytning til.
- 6) Købesummen eller dele deraf betales af en anden end køberen.
- 7) Køber og/eller sælger viser ikke interesse for, hvilke omkostninger der er.
- 8) Ejendommen købes til en betydelig overpris.
- 9) Ejendommen sælges til en betydelig underpris.
- 10) Ejendommens pris synes ude af proportioner med køberens indkomstforhold.
- 11) En køber deponerer en udbetaling i kontanter eller ved overførsel fra tredjemands konto, men handelen bliver ikke til noget, og køberen anmoder om at få pengene retur ved check eller overførsel.
- 12) Køber og/eller sælger stiller krav vedrørende betaling m.v., der er atypiske for en almindelig handel.
- 13) Finansieringsoplysningerne er uklare eller atypiske.
- 14) Ejendommen betales helt eller delvist med aktiver, der er vanskelige at værdiansætte.
- 15) Lån til ejendomskøbet ydes fra en atypisk kilde – eventuelt et udenlandsk selskab.
- 16) Et almindeligt lån i fast ejendom indfries kort efter optagelsen.
- 17) Terminsydelser betales kontant.
- 18) Terminsydelser betales fra et land, som køber ikke har nogen oplyst tilknytning til.
- 19) Terminsydelser betales af tredjemand.
- 20) Særlige relationer mellem køber og sælger indiceret ved, at den senere køber investerer i modernisering, anvender ejendommen o.l., før der foreligger endelig adkomstaftale.
- 21) Køber eller personer med nær tilknytning til køber er kendt for kriminelle aktiviteter.
- 22) Det er indiceret, at køber er stråmand for den reelle ejer.
- 23) Fast ejendom videresælges hurtigt efter køb til betydeligt højere eller lavere pris.
- 24) Det er indiceret (f.eks. ved priser eller betalingsmåder), at der foregår atypisk samhandel mellem flere parter.
- 25) En stor del af købesummen finansieres med sælgerpantebreve og ikke over det sædvanlige lånemarked for fast ejendom.

6. BØRSHANDEL OG INVESTERINGER

- 1) Investeringsbeløb betales helt eller delvist kontant eller fra en konto i udlandet eller af tredjemand.
- 2) Kunden virker mindre interesseret i gevinst og hvad der investeres i end i, at der på et tidspunkt realiseres og overføres til hans konto.
- 3) Gevinst/salgspøvenu skal indsættes på en anden konto end den, investeringer betales fra.
- 4) Gevinst/salgspøvenu skal indsættes på en anden konto end den, investeringer betales fra.
- 5) Store eller gentagne transaktioner, hvor køber og sælger er den samme, og den ene taber betydeligt.

- 6) Større eller gentagne handler i værdipapirer, der sjældent handles og er vanskelige at kursfastsætte.
- 7) Køb til høj kurs af sjældent udbudte værdipapirer, der netop er udbudt, og efterfølgende salg med betydeligt tab.
- 8) En investering, der typisk vil være langsigtet, realiseres kort efter investeringstidspunktet.
- 9) Kunden sælger mange aktier i et selskab, der ifølge ubekræftede forlydender kan vente en god ordre.
- 10) Kunden vil disponere over et aktieprovenu, der er opnået under omstændigheder, der giver anledning til overvejelser om insiderhandel.

7. RÅDGIVNING

- 1) Kunden ønsker angiveligt skattemæssig rådgivning, der også kan være relevant i hvidvaskssammenhæng, uden at sandsynliggøre behovet for skattemæssig rådgivning.
- 2) Kunden er særlig interesseret i andre landes regler for bankhemmelighed og oplysninger til myndigheder.
- 3) Kunden ønsker oplysninger om køb af selskaber eller andre juridiske personer i udlandet, hvor den reelle ejer kan være anonym.
- 4) Kunden ønsker oplysninger om konto- eller selskabsoprettelse i lande, kunden ikke har personlig eller erhvervmæssig tilknytning til.
- 5) Kunden vil ikke oplyse nærmere om, hvad rådgivningen skal bruges til.
- 6) Kunden virker tøvende på en række punkter, som om rådgivningen ikke er til eget brug.
- 7) Kunden virker tøvende på en række punkter, som om rådgivningen ikke er til eget brug.
- 8) Kunden interesserer sig ikke for prisen på rådgivning eller senere bistand.

8. STIFTELSE, KØB ELLER ADMINISTRATION AF JURIDISKE PERSONER

- 1) Kunden vil købe/stifte selskab(er), uden at det har en naturlig erhvervmæssig forklaring.
- 2) Kunden vil købe/stifte selskab(er) i lande, hvor professionelle aktionærer kan stå som ejere.
- 3) Kunden vil etablere en trust eller tilsvarende i udlandet uden at kunne give en forklaring på behovet derfor.
- 4) Kunden vil købe/stifte selskab(er) i lande, hvor der ikke er regnskabs- eller skattepligt, hvis der ikke er aktiviteter i det pågældende land.
- 5) Indtrykket af kunden giver anledning til tvivl om, hvorvidt han er den reelle køber/stifter eller er betalt for at stå som ejer.
- 6) Selskabets kapitalforhold indikerer, at selskabsejerens eller tredjemands udbytte indgår.

- 7) Ledelsen virker atypisk – eventuelt især på grund af bopælsforhold – for virksomheden.
- 8) Kunden bruger forskellige revisionsfirmaer til sine virksomheder.
- 9) Virksomheden har hyppige revisorskift.
- 10) Personer i ledelsen udskiftes hyppigt.
- 11) Virksomhedens anvendelse af et kontorhotel harmonerer ikke med virksomhedens art.
- 12) Atypiske ordrer til et kontorhotel om, hvad det skal foretage sig.
- 13) Tegningsrettigheder eller fuldmagter er atypiske.

9. FORSIKRING

- 1) Kontantbetaling af forsikringspræmier.
- 2) Tilbagekøb før tid uden naturlig forklaring.
- 3) Kunden er mere interesseret i tilbagekøbsregler end i vilkår og omkostninger.
- 4) Tegning af en atypisk stor forsikring.
- 5) Præmier betales fra en konto i et land, kunden ikke har tilknytning til.
- 6) Forsikringens størrelse harmonerer ikke med kundens fremtoning.
- 7) Der betales ”ved en fejl” for meget i præmie og skal tilbagebetales til en konto, der ikke er betalt fra.

10. INDSAMLINGS- ELLER FORENINGSVIRKSOMHED OG SAMLEKONTI

- 1) Flere personer, der øjensynlig er uden familie- eller forretningsmæssig forbindelse, kan hæve på samme konto.
- 2) Flere personer, der øjensynlig er uden familie- eller forretningsmæssig forbindelse, indsætter beløb på samme konto (”samlekonto”).
- 3) Større beløb overføres samlet til udlandet fra en samlekonto.
- 4) Velgørende virksomheders (NPOs) finansielle transaktioner, der synes at være uden logisk økonomisk formål, eller hvor der ikke synes at være forbindelse mellem NPOens formål og de, der er involveret i transaktionen.
- 5) Ikke gennemsigtige overførsler til dele af verden, der har særlige problemer med terrorisme.
- 6) Uklare oplysninger vedrørende en NPOs struktur og aktiviteter.
- 7) Problemer med klare foreningsoplysninger ved en kontooprettelse.
- 8) Anvendelse af en konto som samlekonto harmonerer ikke med de oplysninger, kunden har givet om formålet med kontoen.
- 9) En foreningskonto modtager overførsler fra udlandet.
- 10) En forening får indsat større beløb, der afviger fra kontomønstret i øvrigt.
- 11) Der er helt eller delvist navnesammenfald mellem en forening/NPO og et navn fra indefrysingslister eller andre lister.
- 12) En foreningskonto har ikke løbende kontingentbetalinger.

MEDLEMMER AF EGMONTGRUPPEN

Albania	Greece	Niue
Andorra	Grenada	Norway
Anguilla	Guatemala	
Antigua and Barbuda	Guernsey	Panama
Argentina		Paraguay
Armenia	Honduras	Peru
Aruba	Hong Kong	Phillipines
Australia	Hungary	Poland
Austria		Portugal
	Iceland	
Bahamas	India	Qatar
Bahrain	Indonesia	
Barbados	Ireland	Romania
Belarus	Isle of Man	Russian Federation
Belgium	Israel	
Belize	Italy	San Marino
Bermuda		Saudi Arabia
Bosnia-Herzegovina	Japan	Senegal
Brazil	Jersey	Serbia
British Virgin Islands		Singapore
Bulgaria	Korea (Republic of)	Slovakia
	Kyrgyz Republic	Slovenia
Canada		South Africa
Cayman Islands	Latvia	Spain
Chile	Lebanon	Sri Lanka
Colombia	Liechtenstein	St. Kitts & Nevis
Cook Islands	Lithuania	St. Lucia
Costa Rica	Luxembourg	St. Vincent & the Grenadines
Croatia		Sweden
Cyprus	Macao	Switzerland
Czech Republic	Macedonia	Syria
	Malawi	
Denmark	Malaysia	Taiwan
Dominica	Malta	Thailand
	Marshall Islands	Turkey
Egypt	Mauritius	Turks and Caicos
El Salvador (p.t. suspenderet)	Mexico	
Estonia	Moldova (Republic of)	Ukraine
	Monaco	United Arab Emirates
Fiji	Mongolia	United Kingdom
Finland	Montenegro	United States
France		
	Netherlands	Vanuatu
Georgia	Netherlands Antilles	Venezuela
Germany	New Zealand	
Gibraltar	Nigeria	

RELEVANTE HJEMMESIDER

På mange internetsider kan der indhentes oplysninger om hvidvask, terror, regler, betænkninger, lovforslag med bemærkninger, typologier, indikatorer m.v.

I det følgende er nævnt nogle centrale links, herunder bl.a. links der indeholder sider med terrorlister (FN, EU og USA).

Egmontgruppen: www.egmontgroup.org

Erhvervs- og Byggestyrelsen: www.ebst.dk

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen: www.eogs.dk

Europol: www.europol.europa.eu

EU (EUR-lex website): www.europa.eu.int/eur-lex

Europarådet: www.coe.int

FATF: www.fatf-gafi.org

Finanstilsynet: www.ftnet.dk

FN: www.un.org
www.imolin.org

IMF: www.imf.org

Interpol: www.interpol.int

Justitsministeriet: www.jm.dk

OECD: www.oecd.org

Retsinformation: www.retsinfo.dk

Udenrigsministeriet: www.um.dk

USA: www.ustreas.gov

Verdensbanken: www.worldbank.org